

**MIEJSKI OŚRODEK POMOCY
SPOŁECZNEJ**

43-100 TYCHY; ul. Budowlanych 59
tel.: 32 323 22 61, 32 323 22 62
32 323 22 41; mops.tychy@interia.pl

POMOC SPOŁECZNA 2018 r.

Sprawozdanie z działalności

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Tychach

Tychy, dnia 28.03.2019 r.

Spis treści

Wprowadzenie

I. Pomoc środowiskowa

1. Świadczenia pomocy społecznej
2. Prace społecznie – użyteczne
3. Pomoc osobom starszym
4. Dział pomocy rodzinie
5. Dział pieczy zastępczej

II. Pomoc Instytucjonalna

1. Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza
2. Noclegownia Miejska
3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej
4. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi

III. Dział Świadczeń Rodzinnych

IV. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych

V. Programy socjalne współfinansowane ze środków zewnętrznych

VI. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wprowadzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach jest realizatorem zadań polityki społecznej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej, ustawy z dnia 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dnia 22.04.2005 r. postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych, ustawy z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (z póź. zm.), ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych oraz jednym z realizatorów ustawy z dnia 4.11.2016 r. i programu rządowego o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Budżet MOPS w 2018 r. wynosił:	112 985 163 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy społecznej	22 112 169 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	3 741 410 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz z tytułu opłacania składki emerytalno-rentowej z ubezpieczenia społecznego	24 734 841 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci	58 215 938 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	17 092 zł
Wartość świadczeń zgodnie z Uchwałą Nr 80 Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu Dobry Start	4 163 713 zł

I. Pomoc środowiskowa

Pomoc realizowana jest w ramach zadań zleconych finansowanych z budżetu państwa i własnych finansowanych z budżetu gminy i powiatu, w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej oraz wynikających z nich aktów wykonawczych.

Uprawnionymi do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej są osoby spełniające kryteria dochodowe

- miesięczny dochód nie przekracza 701 zł. w gospodarstwach jednoosobowych
- miesięczny dochód nie przekracza 528 zł. na osobę w gospodarstwach wieloosobowych oraz występuje ustawowo określona przyczyna trudnej sytuacji materialnej np. bezrobocie, niepełnosprawność, bezdomność.

Kryteria dochodowe zostały zweryfikowane od 01.10.2018 r.

W stosunku do obowiązujących kryterium dla jednoosobowego gospodarstwa domowego uległo podwyższeniu o 67 zł., a dla osoby w rodzinie o 14 zł.

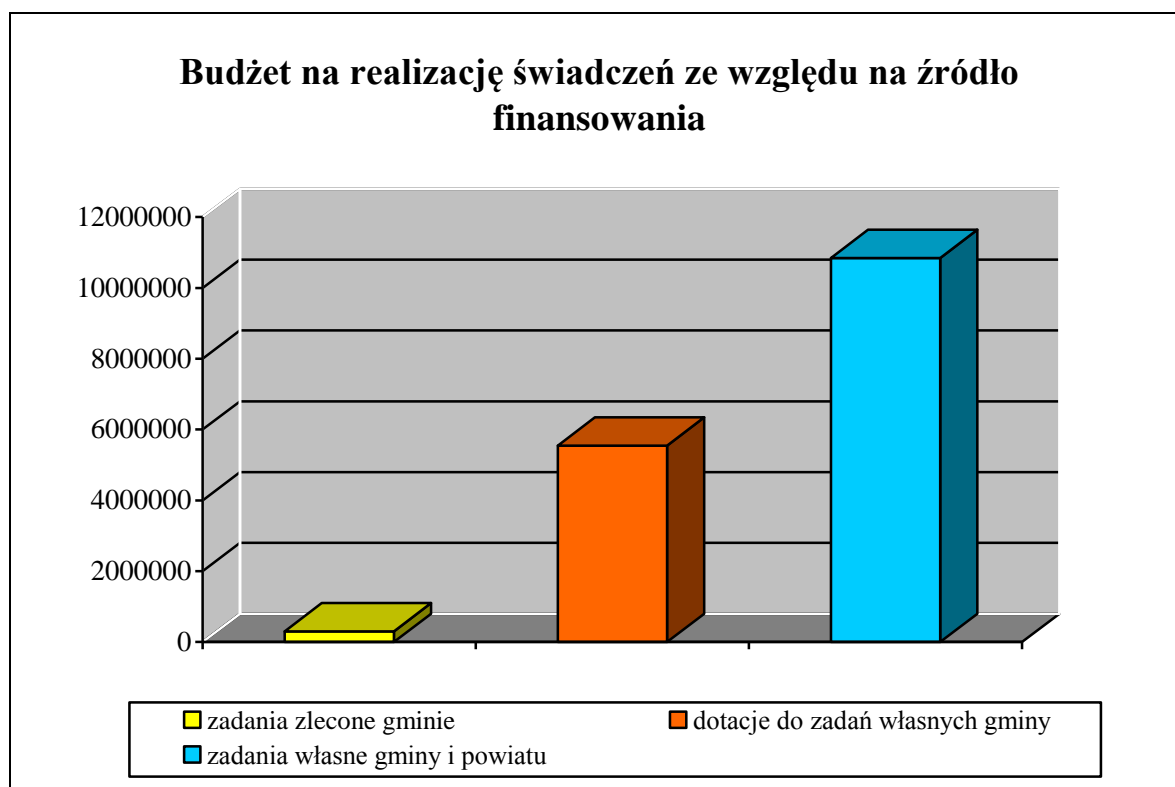
1. Świadczenia pomocy społecznej

Środowiskowa pomoc realizowana jest w ramach zadań zleconych i własnych. Zadania zlecone finansowane są z budżetu państwa, natomiast zadania własne z budżetu gminy i dotacji budżetowych w ramach ustawy o pomocy społecznej.

Na realizację świadczeń pieniężnych, w naturze i usługach z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej w 2018 r. przeznaczono kwotę 16.691.685 zł, co stanowi 14,77 % budżetu Ośrodka, w tym wydatkowano na:

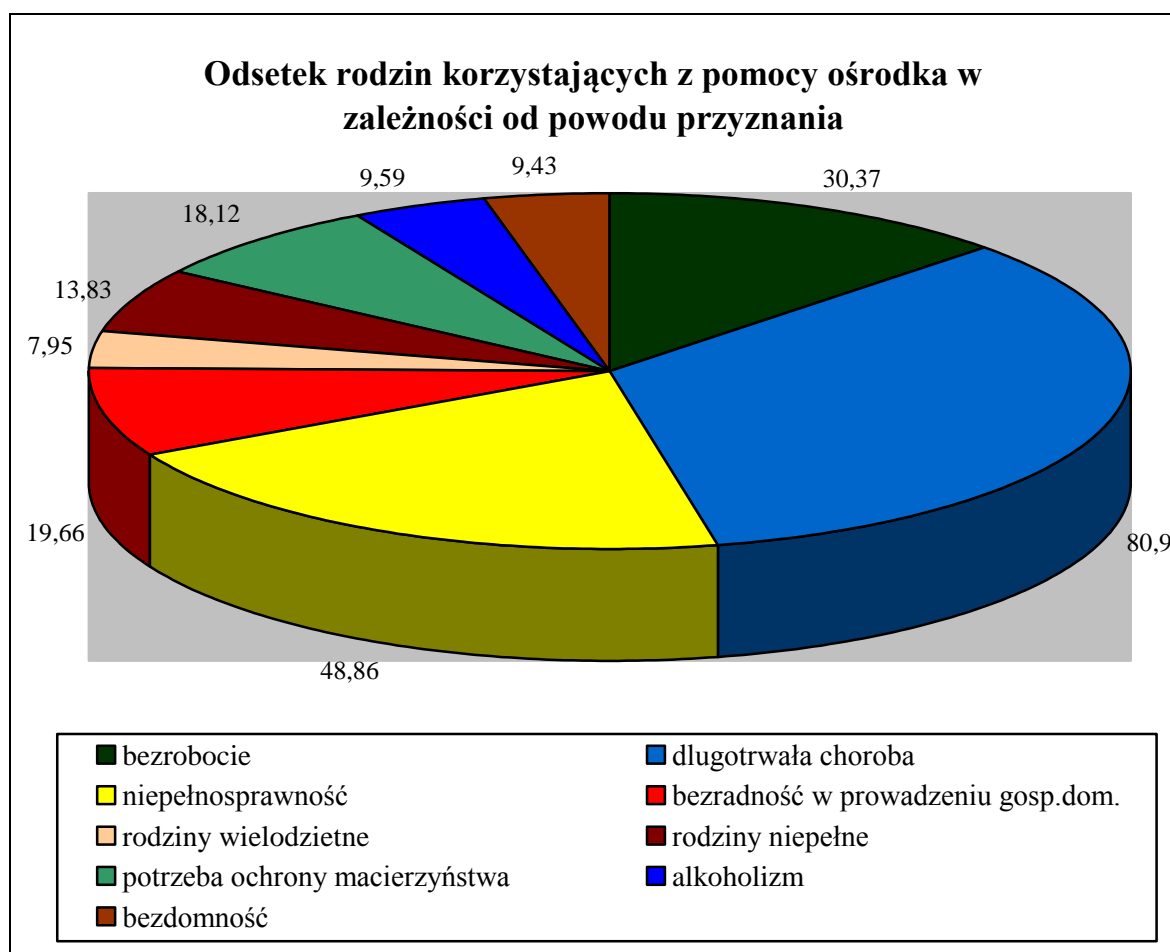
1. środki z budżetu państwa (zadania zlecone)	- 300.162 zł
2. dotacje do zadań własnych gminy	- 4.537.824 zł
3. zadania gminy i powiatu	- 10.846.229 zł
4. środki z budżetu państwa na realizację programu 500+ i „Dobry start” w pieczy zastępczej	- 1.007.470 zł

Wykres 1.

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami zadania zlecone gminie obejmują świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Z pomocy pieniężnej, niepieniężnej, a także w formie pracy socjalnej łącznie skorzystało 1.982 rodziny. Jest to dalszy spadek liczby rodzin korzystających z pomocy (W 2017 r. – 2.087 rodzin). Nadal w mieście sukcesywnie spada stopa bezrobocia. Na dzień 31.12.2018 wyniosła 2,5 %. Rodziny z występującym bezrobociem stanowiły 30,37 % (573 rodziny) wszystkich ubiegających się o pomoc, natomiast w 2017 roku było to 35,71 % (712 rodziny). Tym samym nadal wzrasta wskaźnik liczby rodzin, w których występuje niepełnosprawność (z 47,90 % w 2017 do 48,86 % w 2018 r.) oraz długotrwała choroba (z 79,89 % w 2017 r. do 80,96 % w 2018 r.). Nadal dużą grupę stanowią gospodarstwa jednoosobowe (w 2017 – 1350 co stanowiło 64,69 % , a w 2018 r. – 1.319, co stanowiło 66,55 % ogółu rodzin korzystających z pomocy). Od kilku lat notuje się również spadek liczby rodzin niepełnych korzystających z pomocy (2016 – 341 rodzin, 2017 – 294 rodziny, 2018 – 261 rodzin.).

Ogólna liczba rodzin objętych powyższą pomocą w 2018 r.

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Odsetek mieszkańców miasta objętych pomocą
2016	2.109	3.865	3,16 %
2017	2087	3.693	3,04 %
2018	1.987	3.307	2,74 %

21 % osób/rodzin objętych pomocą to rodziny bez jakiegokolwiek dochodu (w 2017 – 23 %), tzn., jedynym źródłem ich utrzymania są świadczenia z pomocy społecznej. W przypadku ok. 18 % rodzin dochód nie przekracza 350,- na osobę w rodzinie, natomiast w przypadku ok. 16 % rodzin dochód oscyluje w granicach od 350,- do 528,- na osobę w rodzinie (bądź 701,- przy jednoosobowym gosp. domowym). Do korzystania z pomocy w ramach programu dożywiania, tzn. posiadających dochód na osobę w rodzinie poniżej 150 % kryterium dochodowego (od 01.10.2018 r. – 792 zł na osobę w rodzinie i 1.051,50 zł w jednoosobowym gosp. domowym) uprawnionych jest łącznie podobnie jak w roku ubiegłym ok. 69 %.

Do zadań własnych gminy dotowanych z budżetu państwa należą:

- przyznawanie i wypłata zasiłków stałych – ogółem koszt realizacji zadania wyniósł 1.882.806 zł; pomocą w formie zasiłku stałego objęto 424 osoby tj. o 2,08 % mniej w stosunku do roku ubiegłego; średnia wysokość świadczenia wyniosła 471,88 zł.
- przyznawanie i wypłata zasiłków okresowych – wydatkowano kwotę 1.062.921 zł. co stanowi o 15,98% mniej niż w roku 2017. z tej formy pomocy skorzystało 737 rodzin, również mniej o 13,29% mniej w stosunku do roku ubiegłego (2017 – 850 rodzin. Obniżeniu uległa średnia wysokość świadczenia z 230,72 zł. w roku 2017 do 220,25 w roku sprawozdawczym.

- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, których łączny koszt wyniósł 154.035,56 zł dla osób otrzymujących zasiłki stałe. Pomimo zmniejszenia się liczby uprawnionych z 361 w 2017 r. do 343 osób w 2018 r. wydatkowano o 1,5 % więcej środków w związku ze zmianą kryterium dochodowego i wysokości zasiłku stałego.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

„Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – od roku 2014 realizowany na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 oraz uchwał Rady Miasta Tychy w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społ. W zakresie dożywiania w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 i w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2014-2020. Do Programu uprawnione są osoby/rodziny, których dochód miesięczny nie przekracza 150 % kryterium dochodowego, tj. 951,- zł, a od 01.10.2018 – 1.051,50 zł dla osoby samotnej i 771,- zł, a od 01.10.2018 r. 792,- zł na osobę w rodzinie zgodnie z Rozp. Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1358) w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W 2018 r. łączny koszt programu wyniósł 2.398.061,57 zł, w tym:

- środki z dotacji 1.438.061,57 zł
- środki gminy 960.000,- zł

Pomocą w ramach programu objęto 2.350 osób, tj. o 9,09 % mniej niż w roku 2017 (2.585 osób), w tym:

- dzieci do 7 lat 408 osoby
- uczniowie do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej 581 osób
- dorośli (na podst. art. 7 ust. o pomocy społ.) 1.430 osób
- dzieci z art. 6a ustawy o programie wieloletnim 4 osoby

Pomoc przyznawano:

- w formie posiłków wydawanych w stołówkach przedszkolnych i szkolnych oraz w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos” i Środowiskowych Domach Samopomocy – opłacono łącznie 44.236 posiłki, tj. o 4,79 % mniej niż w roku 2017 (46.461 pos.) dla 296 dzieci i 106 osób dorosłych.
- w formie zasiłków celowych na sporządzenie posiłku – przyznano 16.001 świadczeń (w 2017 – 17.680) dla 2.198 osób (w 2017 – 2.440) z 1.051 rodzin (2017 – 1.173). Również zanotowano duże zmniejszenie liczby uprawnionych i ilości świadczeń – analogicznie o 9,92 % w przypadku osób i 9,5 % w przypadku ilości świadczeń.

Zadania własne gminy obejmują pomoc w formie zasiłków celowych, sprawienie pogrzebu, pokrycie kosztów usług opiekuńczych, pokrywanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej (DPS).

Łącznie na realizację zadań własnych gminy wydatkowano kwotę 7.087.650 zł, w tym na zasiłki celowe 1.138.959 zł.- ogółem z tej formy pomocy skorzystało 1 248 rodzin.

2. Prace społecznie użyteczne

W pracach społecznie użytecznych biorą udział osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, nieposiadające prawa do zasiłku dla bezrobotnych i korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Wymiar czasu pracy wynosi maksymalnie 10 godzin tygodniowo.

Wysokość świadczenia pieniężnego przysługującego osobie wykonującej prace społecznie użyteczne wynosiła 8,10 zł. za godzinę.

Osoby wykonujące prace społecznie użyteczne zachowują status osoby bezrobotnej, oraz prawo do ubezpieczenia zdrowotnego.

W roku 2018 w ramach prac społecznie użytecznych prowadzony był Program Aktywizacja i Integracja (PAI) w dwóch turach: 21.05.2018 r. do 20.07.2018 r. oraz 03.09.2018 r. do 02.11.2019 r.

W okresie od 01.04.2018 do 14.12.2018 wymiar godzinowy prac społecznie użytecznych wyniósł 2 556 godzin (w tym PAI 480 godzin), o ponad 4 300 godzin mniej w stosunku do roku ubiegłego.

Wydatki związane z organizacją prac społecznie – użytecznych wyniosły 20 703,60 zł., (w tym PAI 3 888 zł.) co stanowi o ponad 35 000 zł. mniej w stosunku do roku 2017.

Z tej formy pomocy skorzystało 21 osób , o 31 mniej niż w roku poprzednim.

Powyższa sytuacja spowodowana jest korzystną sytuacją na rynku pracy, w związku z czym osoby bezrobotne częściej podejmują zatrudnienie lub korzystają z innych instrumentów aktywizacyjnych oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy.

3. Pomoc osobom starszym

Podstawową formą pomocy społecznej dla osób starszych, niepełnosprawnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie jest w stanie zapewnić są usługi opiekuńcze.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu potrzeb życia codziennego (np. zakupy, sprzątanie, załatwianie spraw urzędowych), zabiegi higieniczne organizowanie kontaktów z otoczeniem. Zakres ustalany jest indywidualnie dla każdego podopiecznego, zgodnie z jego stanem zdrowia, w oparciu o zaświadczenie lekarskie.

Z uwagi na duże zapotrzebowanie na świadczenie pomocy w formie usług opiekuńczych, realizowano ją w dwojaki sposób:

- przez opiekunki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze polegające na pielęgnacji – jako wspieraniu procesu leczenia. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są świadczone przez 9 opiekunek ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, zatrudnionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach. Cena jednostkowa za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych wynosiła 19,90 zł.

- przez podmiot wyłoniony w drodze przetargu NZOZ Alicja Kluczna, cena za godzinę 18,90 zł.

Usługami opiekuńczymi objętych zostało 519 osób tj. o 0,93% mniej w stosunku do roku ubiegłego.

Łącznie koszt gminy w 2018 r. wynosił 2.303.694 zł. Jest to koszt zawartej umowy i wynagrodzenie opiekunek zatrudnionych przez Ośrodek.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są w oparciu o Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są świadczeniem niepieniężnym (usługowym) w ramach systemu pomocy społecznej. Usługi te są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

Wykonanie tego zadania, w drodze przetargu powierzone zostało w 2018 roku od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. NZOZ Zespół Medyczno - Opiekuńczy Alicja Kluczna.

Pełny koszt 1 godziny świadczonych usług w 2018 roku wynosił: 30 zł

Opieką w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2018 r. objęto średnio 36 osoby miesięcznie.

- Liczba godzin świadczonych usług wyniosła – 9 710, średnio na miesiąc - 809 godz.
- Łączny koszt świadczonych usług w okresie od I do XII 2018r. Wyniósł 291.300 zł

Mieszkania chronione

Mieszkanie chronione zapewnia warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną i jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępują pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

MOPS dysponuje 3 mieszkaniami chronionymi dla osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych, o łącznej liczbie 9 miejsc.

W mieszkaniach chronionych dla osób niesamodzielnych mieszka 6 osób.

Odpłatność za pobyt w mieszkaniu chronionym wynosi 40% wartości dochodu uzyskiwanego przez mieszkańca ustalonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Wysokość odpłatności określa Uchwała Rady Miasta Tychy z dnia 28.05.2015 r. Nr XI/144/15 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Natomiast w mieszkaniu dla osób niepełnosprawnych MOPS oferuje pomoc 3 osobom. Odpłatność za korzystanie z mieszkania wynosi 10% dochodu – zasady ustalone zostały Uchwałą Rady Miasta Tychy z dnia 28.05.2015r. Nr XI/144/15 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Koszt utrzymania mieszkań chronionych wyniósł 112.327 zł. – w tym 65.186 zł. koszt świadczonych usług opiekuńczych.

Średnio koszt utrzymania 1 mieszkańca to 1.040,07 zł. zł. miesięcznie.

Dom Pomocy Społecznej św. Anna

Gmina Tychy w 2018 r. ponosiła łącznie odpłatność za pobyt 66 osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej Św. Anna w Tychach, skierowanych na podstawie decyzji wydanych w nowym stanie prawnym tj. od 01.01.2004r.

Ogółem koszt gminy w 2017 wynosił 1.126.545 zł.

- Liczba osób przebywających w DPS św. Anna na dzień 31.12.2018 r. za które gmina Tychy ponosiła odpłatność – 42 osoby;
- Średnia dopłata gminy do pobytu jednego mieszkańca DPS św. Anna w Tychach w 2018 roku wynosiła: 2134 zł.;
- Liczba osób umieszczonych w DPS w Tychach w 2017r. - 27 osób (w tym 3 osoby z innej gminy);
- W 2018 r. 17 osób partycypowało w kosztach pobytu członka rodziny w DPS św. Anna w Tychach, łączna wysokość odpłatności na podstawie zawartych umów wynosiła – 20 966,49 zł.

- Obecnie oczekuje na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Tychach 47 osób – w tym 7 osób spoza gminy.

Dom Pomocy Społecznej „Dom Hospicyjny” prowadzony przez Społeczne Stowarzyszenie Hospicyjne im. św. Kaliksa I.

Łączny koszt zadania wynosił 342.553 zł.

- Gmina Tychy w 2018 r. ponosiła łącznie odpłatność za pobyt 20 osób umieszczonych.
- Liczba osób przebywających w DPS „Dom Hospicyjny” na dzień 31.12.2018 r. za które gmina Tychy ponosiła odpłatność – 14 osób
- Średnia dopłata gminy do pobytu jednego mieszkańca w DPS „Dom Hospicyjny” Tychach w 2018 roku wynosiła: 2141 zł
- Liczba osób umieszczonych w DPS w Tychach w 2018 r. - 8 osób
- W 2018r. 6 osób partycypowały w kosztach pobytu członka rodziny w DPS „Dom Hospicyjny” w Tychach, łączna wysokość odpłatności na podstawie zawartych umów wynosiła – 10 608,73 zł
- Obecnie na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Tychach oczekuje 7 osób.

Ponadto gmina ponosiła koszt utrzymania 89 osób w specjalistycznych dps poza miastem w wys. 2.444.424 zł. Tylko w ubiegłym roku w tego typu placówkach zamieszkało 16 osób.

- Średnia dopłata gminy do pobytu jednego mieszkańca umieszczonego w DPS poza gminą Tychy w 2018 roku wynosiła 2.600 zł.;
- W 2018 r. 12 osób partycypowało w kosztach pobytu członka rodziny w DPS poza gminą Tychy, łączna wysokość odpłatności na podstawie zawartych umów wynosiła – 38.888,66 zł.
- Obecnie oczekuje 16 osób na umieszczenie w specjalistycznych domach pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji kierujących.

4. Dział Pomocy Rodzinie

Dział Pomocy Rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje od 2012r. Powołany został w związku z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. z późn. zm. W Dziale Pomocy Rodzinie realizowane są również zadania ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, z dnia 4 listopada 2016r. z późn. zm.

Działając w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Dziale Pomocy Rodzinie udziela się pomocy i wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Celem podejmowanych działań jest wzmocnienie rodziny w budowaniu stabilnego, bezpiecznego środowiska sprzyjającego prawidłowemu rozwojowi dziecka, które powinno wychowywać się w atmosferze miłości i akceptacji ze strony najbliższych.

Cele te mogą być osiągnięte poprzez nabycie przez rodzinę umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, podnoszenia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, właściwego zaspokajania potrzeb poszczególnych członków rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziecka.

Zasady objęcia rodziny wsparciem.

W przypadku gdy MOPS poweźmie informacje o rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze pracownik socjalny po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego wnioskuje o objęcie rodziny wsparciem. W tej sprawie zostaje zwołany zespół interdyscyplinarny, na którym omawiana jest sytuacja rodziny i proponowane są rodzinie formy pomocy. Skład zespołów jest zależny od potrzeb rodziny (klienci – rodzina skierowana do objęcia wsparciem, pracownik socjalny, pracownicy DRD, kurator, pedagog szkolny itp.). Zaproponowane przez zespół formy pomocy są szczegółowo omawiane i analizowane z rodziną i to rodzina ostatecznie decyduje się na rodzaj pomocy. W oparciu o powyższe, rodzina wspólnie z asystentem sporządza plan pomocy, który jest konsultowany z pracownikiem socjalnym, a następnie realizowany w określonym czasie. Praca z rodziną przeżywającą trudności odbywa się za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale.

W zależności od potrzeb organizowane są spotkania rodziny i osób zaangażowanych w pracę z rodziną w celu zweryfikowania skuteczności realizowanych w rodzinie form pomocy i ewentualnej modyfikacji planu pomocy rodzinie.

Dominujące problemy w rodzinach objętych pomocą i wsparciem:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego
- bezrobocie
- niepełnosprawność oraz przewlekłe choroby (w tym zaburzenia i choroby psychiczne)
- uzależnienia
- przemoc
- ubóstwo

Do innej kategorii problemów należą te związane z:

- relacjami w rodzinie (w tym zaburzona komunikacja interpersonalna)
- konfliktami (w tym rozwody)
- brakiem umiejętności społecznych (w tym niskie kompetencje rodzicielskie)

W/w trudności najczęściej współwystępują z tymi, które zostały wymienione wcześniej i wymagają podejmowania kompleksowych działań o charakterze terapeutycznym, psychoedukacyjnym, psychokorekcyjnym.

Rodziny korzystające z pomocy i wsparcia, to rodziny wieloproblemowe, w których często problemy gromadziły się i nawarstwiały przez długi czas (zdarza się, że przez wiele lat). Trudno wyłonić jednoznacznie, które z katalogu trudności są dominującymi, aczkolwiek bezpośrednim powodem, dla którego rodzina może zostać objęta wsparciem asystenta rodziny jest fakt „przeżywania przez rodzinę trudności opiekuńczo-wychowawczych” (art. 8.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Działając w oparciu o ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” Dział Pomocy Rodzinie, w związku z art.8 ust.2 cyt. ustawy, udziela pomocy i wsparcia kobietom posiadającym dokument potwierdzający ciążę, ich rodzinom lub rodzinie z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, powstałym w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Zgodnie z art. 8 ust.1 cyt. ustawy w/w kobiety/rodziny uprawnione są do skorzystania z poradnictwa w zakresie:

- przezwyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka
- wsparcia psychologicznego
- pomocy prawnej, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych
- dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej

Formy pomocy oferowane w Dziale Pomocy Rodzinie:

- pomoc psychologiczna
- pomoc pedagogiczna
- mediacje rodzinne
- pomoc asystenta rodziny

W okresie sprawozdawczym w Dziale Pomocy Rodzinie zatrudnieni byli:

- psycholog
- specjalista pracy z rodziną
- pracownik socjalny
- 4 asystentów rodziny

W okresie sprawozdawczym realizowano następujące zadania:

Wsparcie specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, poradnictwo indywidualne i rodzinne, mediacje rodzinne):

Rolą specjalisty udzielającego specjalistycznego poradnictwa rodzinnego dla rodziny z dziećmi, jest dokonanie diagnozy, ustalenie planu działania, a także określenie metod i form pomocy. Specjalista (psycholog, specjalista pracy z rodziną) sporządza dokumentację w formie notatek ze spotkań, a wszelkie działania ustalane są wspólnie z klientem i podejmowane za jego zgodą. W zależności od potrzeb organizowane są spotkania rodziny i osób zaangażowanych w pracę z rodziną w celu zweryfikowania skuteczności realizowanych w rodzinie form pomocy i ewentualnej modyfikacji planu pomocy rodzinie. Specjalistyczne poradnictwo wykonywane jest zarówno w siedzibie MOPS, jak i w miejscu zamieszkania rodziny z dziećmi. Organizowane są również spotkania specjalistów pracujących na rzecz danej rodziny (zespoły interdyscyplinarne). Celem tych spotkań jest poznanie

wzajemnych kompetencji i opracowanie wspólnej strategii najskuteczniejszego wspierania rodziny w pokonywaniu trudności.

Liczba zespołów interdyscyplinarnych: 78

Pomoc psychologiczna - najważniejszym celem pomocy psychologicznej jest wzrastająca świadomość Klienta dotycząca jego sytuacji i możliwych sposobów postępowania. W trakcie spotkań Klient pracuje nad zrozumieniem i radzeniem sobie z przeżywanymi emocjami, nad spojrzeniem na problemy z różnych perspektyw, co pozwala nabrać do przeżywanego trudności swoistego dystansu, umożliwiającemu Klientowi poszukiwanie rozwiązań.

W roku sprawozdawczym z konsultacji psychologicznych skorzystało 68 osób/rodzin, udzielono 250 porad.

Pomoc pedagogiczna - polega na wspieraniu rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz rozwijaniu ich kompetencji rodzicielskich w celu poprawy relacji w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem relacji rodzic-dziecko. W ramach pomocy pedagogicznej mają miejsce również spotkania z dziećmi i młodzieżą, których celem jest pomoc w radzeniu sobie z emocjami, trudnościami związanymi z relacjami w rodzinie oraz w grupie rówieśniczej.

W roku sprawozdawczym z konsultacji pedagogicznych skorzystało 53 osób/rodzin, udzielono 240 porad.

Poradnictwo rodzinne/indywidualne to jedno lub kilka spotkań mających na celu ustalenie obszaru, kierunku i formy pomocy. W trakcie tych spotkań przeprowadzany jest wywiad z rodziną, aby na tej podstawie razem z Klientem ustalić, na czym polega problem i jak można sobie z nim poradzić. Konsultacje są przeprowadzane z każdą osobą/rodziną zgłaszającą się do Działu Pomocy Rodzinie, jest to pierwszy etap w udzielanej osobie/rodzinie pomocy.

W roku sprawozdawczym z poradnictwa indywidualnego/rodzinnego skorzystało 31 osób/rodzin, udzielono 40 porad.

Mediacje rodzinne polegające na pomocy w rozwiązywaniu sporu lub konfliktu. Mediacja pozwala jej uczestnikom określić kwestie sporne, zmniejszyć bariery komunikacyjne, opracować propozycje rozwiązań, a także pomóc w osiągnięciu dobrowolnego, obustronnie korzystnego rozwiązania konfliktu.

W roku sprawozdawczym z mediacji skorzystała 1 rodzina.

Pomoc specjalistyczna to pomoc w formie cyklicznych spotkań z rodziną/osobą. Liczba spotkań uzależniona jest każdorazowo od indywidualnych potrzeb osoby/rodziny i najczęściej waha się od kilku do kilkunastu cotygodniowych wizyt.

Wsparcie asystenta rodziny

Działania Działu Pomocy Rodzinie w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej skierowane są do rodzin przeżywających trudności życia codziennego związanego zwłaszcza z opieką i wychowaniem dzieci. Praca asystenta rodziny prowadzona jest bezpośrednio w środowisku rodzinnym. Ta forma pomocy udzielana jest szczególnie rodzinom, w których istnieje zagrożenie, że dzieci mogą zostać umieszczone w pieczy zastępczej. Praca asystenta ma temu zapobiegać. Asystenci pracują również z rodzinami, których dzieci już przebywają w instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej, a istnieje szansa powrotu ich do rodziny.

Praca asystenta rodziny opiera się na poszukiwaniu zasobów w rodzinie oraz w środowisku jej funkcjonowania i wykorzystywaniu tych zasobów do rozwiązywania trudności jakie rodzina przeżywa. Reasumując, w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach, biorąc pod uwagę powyższe, udzielają rodzinie pomocy m.in. :

- w rozwiązywaniu problemów: socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi, związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego w tym zarządzaniem budżetem,
- w podejmowaniu różnego rodzaju aktywności: społecznych, w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, w poszukiwaniu pracy, udziału w zajęciach podnoszących kompetencje rodzicielskie itp, poprzez poszukiwanie możliwości oraz motywowanie do podjęcia działań.

Udzielenie pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny następuje na wniosek i za zgodą rodziny, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego.

Działania asystenta rodziny w oparciu o ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” polegają na koordynowaniu pomocy skierowanej do kobiet posiadających dokument potwierdzający ciążę, ich rodzin lub rodzin z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo

nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, powstałym w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Objęcie w/w wsparciem asystenta rodziny następuje na wniosek kobiety/rodziny.

Dane statystyczne dotyczące wsparcia asystenta rodziny:

W 2018 roku 4 asystentów rodziny objęło wsparciem łącznie:

- 61 rodziny w tym:
 - 1 rodzina z ustawy „Za Życiem”
- 153 dzieci w tym:
 - 31 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
 - 4 dzieci, które wróciły do rodziny
 - 1 dziecko z ustawy „Za Życiem”

Liczba godzin pracy asystentów oraz środki finansowe :

- 3 asystentów rodziny (umowa zlecenie) : 2084 godziny
 - środki gminy – 46 729zł
 - środki zewnętrzne (dotacja) – 9 539 złłącznie: 56 268 zł
- 1 asystent (umowa o pracę – etat)
 - środki gminy – 22 319,94 zł
 - środki zewnętrzne – 18 995,93 złłącznie : 41 315,87 zł

Łączna kwota: 97 583,87 zł

Struktura rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny ze względu na liczbę dzieci w rodzinie kształtuje się następująco:

- rodziny z jednym dzieckiem: 16 rodzin
- rodziny z dwójką dzieci: 20 rodzin
- rodziny z trójką i więcej dzieci: 25 rodzin

Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w 2018r., to zarówno rodziny, które już we wcześniejszych latach korzystały z tej formy pomocy i jest ona kontynuowana w roku 2018, jak i rodziny nowe, objęte wsparciem w roku 2018.

Oznacza to, że czas objęcia rodziny pomocą asystenta rodziny kształtował się różnie, a szczegółowo:

- 0-1 rok wsparcia asystenta rodziny: 31 rodzin
- 1-2 lata wsparcia asystenta rodziny: 16 rodzin
- 2 lata i więcej wsparcia asystenta rodziny: 16 rodzin

ZAJĘCIA GRUPOWE:

Od 2018 roku Dział Pomocy Rodzinie regularnie realizuje cykl warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców pt. „Akademia Rodzica”. Jest to program autorski, opracowany przez pracowników Działu na bazie programu „Szkoła dla rodziców”. Program „Akademia Rodzica” został dostosowany do potrzeb rodzin objętych pomocą i wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach. Celem programu jest zwiększenie świadomości rodziców w zakresie odpowiedzialności za opiekę i wychowanie dzieci. Cel ten realizowany jest poprzez:

- Zwiększenie wiedzy w zakresie opieki i wychowania dzieci poprzez psychoedukację rodziców
- Zwiększenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców
- Pogłębianie wrażliwości rodziców na potrzeby dziecka
- Modyfikowanie niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań dziecka bez stosowania przemocy
- Uświadomienie rodzicom, że skuteczność wychowania zależy w dużym stopniu od osoby wychowującego (aby zmienić dziecko-często najpierw należy zmienić siebie).

Dzięki uczestnictwu w warsztatach rodzice mogą osiągnąć następujące korzyści:

- lepsze identyfikowanie podczas interakcji z dzieckiem po czyjej stronie leży problem,
- większe umiejętności radzenia sobie z problemami i lepsze rozumienie zaistniałych sytuacji,
- większe umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z emocjami dziecka, większe umiejętności aktywnego słuchania, aby umożliwić dzieciom nabycie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów,

- nabycie umiejętności stosowania komunikatów typu "ja", aby pomóc dziecku dokonać refleksji nad swoim zachowaniem,
- nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów, a także zapobiegania nim,
- wzrost poczucia kompetencji jako rodzica,
- możliwość przyjrzenia się sobie w roli rodzica i dostrzeżenia swoich zasobów.

W roku sprawozdawczym odbyły się 2 edycje programu podnoszenia kompetencji rodzicielskich „Akademia Rodzica”. Łącznie odbyło się 20 spotkań, każde po 1,5 godziny.

Beneficjenci:

- I edycja w okresie od IV. 2018r. do VI. 2018r.
 - uczestniczyło- 12 osób
 - ukończyło – 6 osób
- II edycja w okresie od X. 2018r. do XII.2018r.:
 - uczestniczyło – 11 osób
 - ukończyło – 7 osób
 -

Uczestnikami programu były rodziny/osoby przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze wytypowane przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach. Warunkiem ukończenia szkolenia i otrzymania zaświadczenia jest min. 80 % frekwencja na zajęciach.

Ponadto, uczestnicy korzystali dodatkowo z indywidualnych konsultacji ze specjalistami Działu Pomocy Rodzinie.

5. Dział Pieczy Zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach Zarządzeniem Prezydenta Miasta Tychy z dnia od 10.10.2011 roku Nr 0050/208a/11 wyznaczony został z dniem 01 stycznia 2012 roku organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

W Ośrodku utworzony został Dział Pieczy Zastępczej realizujący zgodnie z art. 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 roku (Dz.U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.) zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- prowadzenie naboru, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka
- zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
- zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających
- organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Rodziny zastępcze

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej wysokość miesięcznego świadczenia na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej wypłacana jest z uwzględnieniem wieku dziecka, stanu jego zdrowia oraz czy rodzina jest z dzieckiem spokrewniona czy nie. Z pomocy na zasadach ustawy o pomocy społecznej korzysta 11 rodzin. Pozostałe rodziny (ustanowione po 01.01.2012r.) otrzymują pomoc na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy

zastępczej, która oprócz wyższych świadczeń dla rodzin zastępczych niezawodowych daje min. możliwość przyznania dodatkowych, fakultatywnych świadczeń dla dzieci w rodzinach zastępczych i tak są to:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania - przyznane było dla 51 dzieci na kwotę –14.800,00zł
- środki na utrzymanie lokalu dla 4 zawodowych rodzin zastępczych – wypłacono 36 świadczeń na kwotę 16.519,38 zł
- remont lokalu –świadczenie otrzymały 2 rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego na kwotę – 6.297,23 zł

Dodatek wychowawczy

Rodzinie zastępczej na każde umieszczone dziecko do ukończenia 18 roku życia przysługuje dodatek wychowawczy w wys. 500,00 zł miesięcznie.

W okresie od stycznia do grudnia 2018 przyznana pomoc wyglądała następująco:

	Kwota świadczeń	Ilość świadczeń	Ilość dzieci
Rodzina spokrewniona	614.367,00zł	1230	109
Rodzina niezawodowa	173.433,00 zł	348	33
Rodzina zawodowa	160.570,00zł	323	47

Dobry Start 300+

W okresie od sierpnia do listopada 2018 w związku z realizacją rządowego programu „Dobry start” przyznano świadczenie w wysokości 300 zł dla 197 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych

	Kwota świadczeń	Ilość dzieci
Rodzina spokrewniona	29.700,00zł	99
Rodzina niezawodowa	9.300,00 zł	31
Rodzina zawodowa	3.000,00zł	10
Placówka Kwadrat	17.100,00 zł	57

W odniesieniu do ubiegłych lat liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci kształtuje się następująco:

	2016 rok	2017 rok	2018 rok
Liczba rodzin zastępczych	163	159	157
Liczba dzieci	230	217	230

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- rodzina zastępcza
 - spokrewniona (tylko rodzeństwo i dziadkowie dziecka)
 - niezawodowa
 - zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego
zawodowa specjalistyczna
- rodzinny dom dziecka

Na terenie miasta Tychy w 2018 roku funkcjonowało łącznie 157 rodzin zastępczych z tego:

- 112 rodzin to rodziny zastępcze spokrewnione, w których wychowywało się 136 dzieci
- 38 rodzin to rodziny zastępcze niezawodowe, w których wychowywało się 47dzieci
- 7 rodzin to rodziny zastępcze zawodowe, w których wychowywało się 47 dzieci

Liczba funkcjonujących na terenie Miasta Tychy rodzin zastępczych oraz umieszczonych w nich dzieci jest względnie stała.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej obowiązek objęcia rodzin nieposiadających 2-letniego doświadczenia jako rodzina zastępcza opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2018 roku w Dziale Pieczy Zastępczej zatrudnionych było na umowę o pracę trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W stosunku do pozostałych rodzin zastępczych zadania koordynatora wykonywane są przez specjalistów pracy z rodziną i pracowników socjalnych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

Ocena ta powinna być przeprowadzana w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W 2018 roku oceną zespołową objęto 124 rodziny zastępcze. W skład zespołu wchodził zawsze: rodzice zastępczy, pracownicy Działu Pieczy Zastępczej (kierownik, specjalista pracy z rodziną, koordynator, psycholog) oraz w zależności od potrzeb: pracownik socjalny, asystent rodziny, kurator sądowy, przedstawiciel Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, przedstawiciel Ośrodka Adopcyjnego, pedagog lub psycholog szkolny, rodzice biologiczni dziecka.

Każdorazowo podczas prac zespołu zostaje dokonana ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej oraz ustalany jest plan pracy z dzieckiem i rodziną zastępczą. O ustaleniach zespołu każdorazowo informowany jest Sąd Rodzinny. Realizacja ustalonego planu następnie jest monitorowana przez specjalistów pracy z rodziną podczas indywidualnych wizyt w środowisku w celu dokonania oceny sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka w rodzinie zastępczej.

W wyniku prac zespołu w 2018 roku rozwiązanych zostało 6 rodzin zastępczych z czego w 3 przypadkach dzieci powróciły do rodziny biologicznej, 1 dziecko umieszczone w rodzinie adopcyjnej, 1 dziecko umieszczone zostało w ZOL, 1 dziecko umieszczone w pogotowiu rodzinnym.

Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego

	2016 rok	2017 rok	2018 rok
Liczba rodzin	4	4	4
Liczba dzieci	25	27	47

W rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego umieszczane są dzieci, które w sposób nagły zostały pozbawione opieki rodziców

(dotychczasowych opiekunów), lub opieka była sprawowana w sposób nienależyty, zagrażający bezpośrednio zdrowiu lub życiu dziecka oraz dzieci w stosunku do których rodzice biologiczni podjęli decyzję o zrzeczeniu się praw rodzicielskich. Wszystkie dzieci mogą przebywać w pogotowiach do czasu uregulowania ich sytuacji przez Sąd co jest niezbędne do przeprowadzenia procesu adopcyjnego, czy też umieszczenia w rodzinie zastępczej czy placówce. Zdarza się że rodzice biologiczni, których dzieci zostały umieszczone w pogotowiu rodzinnym podejmują skuteczne działania w celu ich odzyskania. O powrocie dziecka pod opiekę rodziców biologicznych każdorazowo decyduje Sąd Rodzinny.

W roku 2018 r:

- 5 dzieci powróciła pod opiekę rodziców biologicznych
- 2 dzieci została adoptowana przez rodziny w kraju
- 7 dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych
- 2 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej
- 2 dzieci umieszczonych w ZOL
- 18 dzieci nadal przebywa w pogotowiach rodzinnych

Jednym z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest przeprowadzanie wywiadów – opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą. W roku 2018 przeprowadzono 37 wywiadów – opinii (głównie dla kandydatów spokrewnionych z dzieckiem). Wywiady przeprowadzane były głównie na zlecenie Sądu Rodzinnego bądź innych PCPR-ów lub MOPS-ów.

Zgodnie z art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

W roku 2018 realizowano łącznie 31 Porozumień w tym:

- z 13 Powiatami w sprawie ponoszenia przez te Powiaty kosztów utrzymania dzieci pochodzących z ich terenu a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Tychy. Na zasadach tych Porozumień w tyskich rodzinach zastępczych przebywało 21 dzieci pochodzących z terenu innych Powiatów. Łączny koszt wyniósł – 249.518,96 zł

- z 18 Powiatami w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania dzieci pochodzących z terenu naszego Powiatu a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych Powiatów. Na zasadach tych Porozumień w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych Powiatów przebywało 38 dzieci pochodzących z Miasta Tychy. Łączny koszt wyniósł – 440.841,48 zł.

W okresie od I-XII 2018 roku realizowano następujące Porozumienia w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania dzieci pochodzących z terenu Miasta Tychy a umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczej na terenie innych powiatów:

- Powiat Zawiercie – 1 dziecko - łączny koszt 21.637,20 zł
- Powiat Kłobucki – 5 dzieci - łączny koszt 240.551,63 zł
- Powiat Raciborski – 3 dzieci – łączny koszt 78.492,97 zł
- Powiat Buski – 1 dziecko – łączny koszt 321.846,12 zł

W placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza miastem Tychy umieszczane były dzieci ze względu na brak miejsc w funkcjonującej na terenie miasta Placówce Pieczy Zastępczej „Kwadrat”. Głównie było to liczne rodzeństwo (3 - 4 dzieci) oraz dzieci, które w sposób nagły zostały pozbawione opieki rodziców (dotychczasowych opiekunów), lub opieka była sprawowana w sposób nienależyty, zagrażający bezpośrednio zdrowiu lub życiu dziecka.

Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016-2018.

Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Uchwałą Rady Miasta Tychy Nr XXVI/252/15 z dnia 26 listopada 2015 roku przyjęty został do realizacji Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2016-2018 w Mieście Tychy. Program ten popularyzuje konieczność tworzenia zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych. Potrzeby w tym zakresie są duże, ponieważ problem pozostawiania

dzieci bez opieki wciąż istnieje. W działaniach na rzecz rodzicielstwa zastępczego szczególny nacisk został położony na:

- promowanie zastępczych form opieki rodzinnej,
- pozyskiwanie kandydatów do sprawowania zastępczych form opieki poprzez tworzenie i rozwój infrastruktury rodzin zastępczych zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia w ich funkcjonowaniu.

Program jest dokumentem otwartym i może podlegać okresowej weryfikacji i modyfikacji.

W czerwcu 2018 roku odbył się VI Piknik Rodzinny z okazji dnia dziecka oraz dnia rodzicielstwa zastępczego. Udział w nim wzięło 51 dzieci (w wieku 3-10 lat) wychowujących się w 39 rodzinach zastępczych. Piknik był okazją do promowania zastępczych form opieki.

Podczas roku 2018 trwały indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi tworzeniem rodzinnej pieczy zastępczej (13 osób zadeklarowało chęć podjęcia roli rodziny zastępczej). Do pełnej procedury kwalifikacyjnej przystąpiło 8 osób. Pozostali kandydaci ze względu na wymogi formalne lub sytuację mieszkaniową nie rozpoczęli procesu kwalifikacyjnego.

Z kandydatami przeprowadzona została procedura kwalifikacyjna (wizyty w środowisku, badania psychologiczno – pedagogiczne po czym kandydaci zostali komisyjnie zakwalifikowani do szkolenia), 6 osób uzyskało zaświadczenia kwalifikujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. 2 osoby otrzymały tylko świadectwa ukończenia szkolenia.

Rodziny zastępcze zapewnione mają bezpłatną pomoc psychologiczną, pedagogiczną, socjalną i prawną.

Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych

Rodzice/opiekunowie prawni, których dzieci przebywają w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo - wychowawczej są zobowiązani do ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci. Łącznie w 2018r. wydano 616 decyzji dotyczących ponoszenia odpłatności rodziców biologicznych/opiekunów dzieci przebywających w placówkach lub rodzinach zastępczych.:

- w 349 decyzjach zobowiązano rodziców biologicznych dzieci do ponoszenia odpłatności ;
- w 45 przypadkach odstąpiono od nałożenia odpłatności co wiąże się z faktem, iż rodzina wykazała się dochodem poniżej kryterium dochodowego, bądź trudną sytuacją rodzinną
- w 222 przypadkach umorzono nałożoną odpłatność.

Usamodzielnienie wychowanków z placówek

W roku 2018 placówki opuściło 9 wychowanków i rozpoczęło proces usamodzielnienia, z czego:

- 5 osób opuściło Placówkę Pieczy Zastępczej „Kwadrat” w Tychach (opiekunem usamodzielnienia został wyznaczony wychowawca placówki), z czego tylko 3 osoby podjęły współpracę z pracownikiem socjalnym Działu Pieczy Zastępczej
- 2 osoby opuściły inne placówki opiekuńczo – wychowawcze
- 2 osoby opuściło Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze i Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii

Łącznie proces usamodzielnienia rozpoczęło 10 osób, które opuściły niektóre typy placówek.

W roku 2018 r. :

- 4 osoby skorzystały z pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej – średnio w wysokości po 1.500 zł
- 2 osoby skorzystały z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie – w wysokości 6.600 zł

Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie i pieniężna na usamodzielnienie była realizowana zgodnie z planem usamodzielnienia z przeznaczeniem na poprawę warunków mieszkaniowych oraz zakup pomocy szkolnej – komputera.

Ponadto:

- 9 osobom uchylono decyzje przyznające pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki. Głównym powodem było zaprzestanie kontynuowania nauki
- 6 osób usamodzielniało się i zakończyło proces usamodzielnienia.

Usamodzielnienia wychowanków z rodzin zastępczych

W roku 2018 w rodzinie zastępczej uzyskało pełnoletniość 7 osób.

Wszystkie osoby pozostały w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia szkoły nie dłużej jednak niż do 25 roku życia.

Wszyscy wychowankowie na swych opiekunów usamodzielnienia wybierali rodziców zastępczych.

W roku 2018 5 osób skorzystało z pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej. Pomoc ta była realizowana zgodnie z planem usamodzielnienia wszystkich wychowanków, objętych procesem usamodzielnienia. W większości pomoc ta była realizowana na poprawę warunków mieszkaniowych lub zakup pomocy naukowej w postaci komputera. Wysokość pomocy wynosiła do 1.500,00 zł.

8 osób skorzystało z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie. Średnio wysokość tej pomocy wyniosła 3.500,00 zł. Pomoc ta była przeznaczona na zaspokojenie ważnej potrzeby życiowej, w tym: na poprawę warunków mieszkaniowych.

W roku 2018 łącznie procesem usamodzielnienia było objętych 89 osoby opuszczające rodziny zastępcze, z czego:

- 40 osób mieszkających na terenie naszego miasta i otrzymujących pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki z naszego ośrodka
- 12 osób objętych procesem usamodzielnienia na terenie naszego miasta, którzy tu zamierzają się osiedlić, z nimi jest prowadzona praca socjalna oraz wywiady środowiskowe przez pracowników naszego ośrodka. Osoby te otrzymują świadczenie z innych powiatów.
- 13 osób, które nie otrzymują pomocy na kontynuowanie nauki, ale jest w procesie usamodzielnienia
- 24 osoby otrzymujących pomoc z tutejszego Ośrodka, ale mieszkających poza Tychami.

Ponadto na dzień 31.12.2018r. 28 wychowanków objętych procesem usamodzielnienia pozostaje w rodzinach zastępczych. Osoby mają wyznaczonych opiekunów usamodzielnienia, sporządzone programy usamodzielnienia. Wychowankowie nie otrzymują świadczeń na kontynuowanie nauki, ponieważ świadczenia na pokrycie kosztów zwianych z ich utrzymaniem otrzymują rodziny zastępcze do czasu ukończenia nauki nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

Mieszkanie chronione

W 2018 r. w mieszkaniach chronionych w Tychach przebywało łącznie 12 osób w tym:

- 3 wychowanków rodziny zastępczej,
- wychowanków placówek

Wszyscy mieszkańcy mają wyznaczonych opiekunów usamodzielnienia, sporządzone zostały indywidualne programy usamodzielnienia. Dodatkowo mieszkańcy mieszkań chronionych zawierają kontrakty z pracownikiem socjalnym sprawującym bezpośredni nadzór nad mieszkaniami. Wychowankowie mają możliwość pozostania w mieszkaniu chronionym do czasu usamodzielnienia się, otrzymania mieszkania z zasobów gminy lub pozyskania środków na wynajem lokalu.

Interwencje

Do działań o charakterze interwencyjnym zalicza się min. interwencyjne umieszczania dzieci w pogotowiach rodzinnych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Umieszczenia takie następują w wyniku bezpośredniego zagrożenia zdrowia, bezpieczeństwa czy też życia dziecka lub na postanowienie Sądu Rodzinnego z klauzulą natychmiastowej wykonalności. W 2018 roku umieszczono:

- 5 dzieci w pogotowiach rodzinnych
- 2 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej

Skierowania do Placówki Pieczy Zastępczej „Kwadrat”

W roku 2018 wydano 10 skierowań do placówki opiekuńczo – wychowawczej w Tychach oraz 4 dzieci umieszczono w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innych powiatów.

Obecnie na dzień 31.12.2018 na umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej nie oczekuje żadne dziecko.

II. Pomoc instytucjonalna

1. Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wsparcia Dziennego (SPWD)

Placówka Wsparcia Dla Dzieci i Młodzieży „BAZA” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach funkcjonuje na podstawie przepisów Ustawy o Pomocy Społecznej – w oparciu o rozdział 3 Ustawy o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.(Dz.U. Z dnia 21 lipca 2011r.). Placówka przeznaczona jest dla dzieci w wieku 7-16 lat z rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Celem działalności Placówki jest:

- wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji związanych z opieką i wychowaniem,
- pomoc psychologiczno – pedagogiczna,
- zapewnienie opieki i bezpieczeństwa w czasie wolnym,
- podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych,
- wspieranie w nauce i odrabianiu zadań domowych,
- indywidualna pomoc specjalistyczna,
- rozwijanie zainteresowań,
- współpraca ze środowiskiem rodzinnym i szkolnym,
- współpraca z organizacjami i instytucjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny.

Placówka Wsparcia Dla Dzieci i Młodzieży „Baza” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w 2018 roku objęła swoją opieką 69 dzieci z 42 środowisk - dane dotyczące obu Placówek – z czego przy ul. Batorego 57 – 43 dzieci z 31 środowisk a przy ul. Katowickiej 229/3 – 26 dzieci z 11 środowisk.

W ubiegłym roku do Placówki uczęszczało:

- 10 dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (Autyzm, Zespół Aspergera, upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim),

- 12 dzieci z opinią z PPP o dostosowaniu wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości dziecka
- 10 dzieci było pod stałą kontrolą psychiatryczną.

Do Placówki najczęściej trafiają dzieci z zaburzonym zachowaniem, problemami szkolnymi wynikającymi na ogół z zaniedbań wychowawczych oraz zdiagnozowanych deficytów psychofizycznych. Dzieci te wychowują się często w rodzinach dysfunkcyjnych, z problemem alkoholowym, dziedzicznym bezrobociem, uzależnieniem od świadczeń i zasiłków wypłacanych przez MOPS. Ponadto w rodzinach tych obserwuje się brak prawidłowych nawyków higienicznych i żywieniowych. Praca z grupą wychowanków o tak złożonych problemach stawia przed Placówką niełatwe zadanie stworzenia oferty dostosowanej do ich różnorodnych potrzeb i zainteresowań. Dlatego też w 2018 roku w Placówce realizowane były następujące programy i zajęcia specjalistyczne:

- program edukacyjny - „Jestem Europejczykiem”,
- program socjoterapeutyczny - „Razem przeciw złości”,
- Trening Zastępowania Agresji,
- zajęcia z profilaktyki zdrowia,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.

Program edukacyjny „Jestem Europejczykiem” miał na celu rozbudzenie u dzieci świadomości europejskiej oraz przynależności naszego kraju do Unii Europejskiej. W związku z tym w trakcie realizacji programu wychowankowie zapoznali się z historią Unii Europejskiej oraz wybranych krajów europejskich. Nabyli również wiedzę dotyczącą ich kultury, tradycji, zwyczajów, ulubionych dyscyplin sportowych, potraw narodowych. Zajęcia prowadzone w ramach programu edukacyjnego uczyły wychowanków tolerancji i szacunku wobec innych narodowości, poszerzały również ich wiedzę z zakresu geografii, historii i kultury europejskiej. Równoległe z zajęciami edukacyjnymi odbywały się w Placówce zajęcia socjoterapeutyczne „Razem przeciw złości” oraz Treningu Zastępowania Agresji, mające na celu poprawę funkcjonowania społecznego i emocjonalnego dzieci poprzez zmniejszanie napięć i przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym. Dodatkowo wychowankowie uczestniczyli również w zajęciach z profilaktyki zdrowia pozwalających na wykształcenie u wychowanków prawidłowych nawyków higienicznych i żywieniowych.

Oprócz zajęć specjalistycznych Placówka zaoferowała wychowankom wiele dodatkowych zajęć i atrakcji, które znacząco wpłynęły na większe zadowolenie dzieci z pobytu w Placówce. Nowością w ubiegłym roku były prowadzone przy współpracy z Dziennym Domem Pomocy Społecznej „Wrzos” cotygodniowe zajęcia z seniorami. Najważniejszym celem tych spotkań było uczenie wychowanków wrażliwości na los osób starszych, niesienia pomocy oraz akceptacji starości jako naturalnego etapu życia. W ramach tych zajęć wychowankowie i seniorzy wspólnie gotowali, piekli, grali w gry planszowe i karciane. W okresie ferii zimowych rodzicom wychowanków i rodzinom seniorów Dziennego Domu Pomocy Społecznej „Wrzos” oraz pensjonariuszom Domu Pomocy Społecznej św. Anna w Tychach przedstawione zostały wspólnie przygotowane jasełka o Bożym Narodzeniu.

W czasie ferii odbyły się:

- zabawa karnawałowa,
- wyjście do Mc Donald's,
- wyjście na kręgle,
- wyjście do kina na film „Cudowny chłopak”,
- wyjście do „Podwodnego Świata” (sala zabaw),
- wycieczka do Laser House w Katowicach.

W okresie wakacji letnich odbyły się dwie całodniowe wycieczki autokarowe: pierwsza z nich do Krakowa i Wieliczki, druga do Warszawy. Podczas wycieczek wychowankowie Placówki zwiedzili Kopalnię Soli, Basztę Sandomierską, Smoczą Jamę, Centrum Kopernika, Stadion Narodowy. Ponadto wychowankowie uczestniczyli w wyjściach zorganizowanych (kino, basen, boisko OCS, Ośrodek Wypoczynkowy Paprocany, Jump World). Na zakończenie wakacji dla wychowanków i seniorów Dziennego Domu Pomocy „Wrzos” odbył się wspólny piknik z grillem i zabawami integracyjnymi.

Po rozpoczęciu roku szkolnego zorganizowane zostały dwa wyjścia do kina, w tym jedno w ramach podarku mikołajowego dla dzieci i ich rodziców oraz dwa wyjścia do Jump World. W grudniu odbyło się uroczyste spotkanie wigilijne połączone z wręczeniem prezentów świątecznych, a w okresie międzyświątecznym występ

jasełkowy połączony ze wspólnym z seniorami kolędowaniem w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos”. Łącznie na organizację wycieczek i wyjść zorganizowanych dla wychowanków wydano 15 992 zł.

Wychowankowie z najlepszą frekwencją i zachowaniem otrzymywali comiesięczne nagrody w postaci słodkich upominków oraz zorganizowanych wyjść (kino, Mc Donald's, pizza, lody, basen). Taki sposób nagradzania wpłynął na większą motywację dzieci do systematycznego przychodzenia do Placówki oraz poprawę zachowania. Wiele czasu poświęcanego było na wyrównywanie opóźnień szkolnych wynikających z deficytów fizycznych i psychicznych oraz z zaniedbań i niedopilnowania przez rodziców. Wychowawcy systematycznie kontaktowali się z pedagogami szkolnymi w celu ustalenia wspólnej strategii pomocy zagrożonym pozostaniem w tej samej klasie wychowankom. Dzięki tej współpracy wszyscy wychowankowie Placówki w czerwcu otrzymali promocję do następnej klasy. W październiku wychowawcy spotkali się z pedagogami szkolnymi, aby uzyskać informacje o sytuacji wychowanków w nowym roku szkolnym.

Jak co roku celebrowaliśmy urodziny wychowanków, Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Ojca, Mikołajki.

Od stycznia do grudnia 2018 wydano łącznie 9 043 posiłków na kwotę 22 607.50zł., z czego przy ul. Batorego 57- 5 001 posiłków za kwotę 12 502.50zł., a przy ul. Katowickiej 229/3 - 4 042 posiłków za kwotę 10 105,00zł. Na organizację spotkania wigilijnego wydano 2 275.00zł., na zakup paczek świątecznych wydano 2 500.00zł. (1 500.00zł. Batorego, 1 000.00 zł. Katowicka).

W Placówce zatrudniony na stałe jest kierownik, 4 wychowawców i psycholog w pełnym wymiarze czasu pracy. Dodatkowo w ramach Programu Aktywizacji i Integracji zatrudniona była 1 osoba, w ramach prac społecznie użytecznych 1 osoba. Od września 2018 roku dwa razy w tygodniu w ramach wolontariatu 1 osoba (uczennica liceum) pomagała naszym wychowankom w nauce.

2. Noclegownia Miejska

Noclegownia Miejska w Tychach jest jednostką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach, realizującą zadania gminy o charakterze obowiązkowym, wynikające z ustawy o pomocy społecznej, do których należą udzielanie pomocy osobom bezdomnym w postaci schronienia, posiłku oraz pracy socjalnej.

Noclegownia jest całodobową placówką dla bezdomnych mężczyzn z terenu miasta Tychy, posiadającą 62 miejsc stacjonarnych noclegowych oraz 30 dodatkowych miejsc sezonowych w postaci łóżek polowych uruchamianych w razie konieczności, przede wszystkim w sezonie zimowym.

W roku 2018 Noclegownia Miejska udzieliła pomocy osobom bezdomnym 250 razy, z czego 128 korzystało z pomocy doraźnej w postaci schronienia do 3 dni bez wydawania decyzji administracyjnej. Na decyzji od początku roku przebywało 122 osoby. Dzienny koszt pobytu jednej osoby wynosi 45,59zł, z czego 40,34zł to koszt schronienia oraz 5,25zł koszt posiłku. Dzienny koszt pobytu jednej osoby spoza gminy wynosi 45,00zł. W 2018 roku z pomocy Noclegowni Miejskiej nie korzystała osoba spoza terenu gminy Tychy.

Wśród osób korzystających z pomocy Noclegowni Miejskiej w Tychach 8 osoby posiadało własne świadczenia w postaci emerytury lub renty. Noclegownia Miejska w Tychach w roku 2018 przyznała 45 osobom zasiłki okresowe z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby. W mienionym roku 20 osób pobierało zasiłki celowe z powodu ubóstwa i bezdomności. W 2018 roku 38 osób pobierało zasiłek stały wraz ze składką na ubezpieczenie zdrowotne, w tym 3 osoby przebywające w Domu Pomocy Społecznej. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych otrzymało 36 osób.

W ubiegłym roku 4 osoby zostały objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego „Pasja życia” - projektu współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 realizowanego przez MOPS w Tychach.

W 2018 roku żadna osoba oczekująca na Dom Pomocy Społecznej nie została umieszczona. Spośród klientów Noclegowni Miejskiej w Tychach usamodzielniało się 27 osób, podjęło pracę, wyjechali poza granice kraju, powrócili do rodzin. W 2018 roku zmarło 12 osób. 7 pochówków finansował MOPS w Tychach a pozostałe finansowała rodzina.

Na terenie placówki zorganizowano uroczyste śniadanie Wielkanocne w którym uczestniczyło około 70 osób oraz zorganizowano Wigilię w której udział brało 80 osób.

Podstawowym zadaniem pracy socjalnej, skierowanym do osób bezdomnych jest pomoc w podjęciu działań mających na celu usamodzielnienie się osoby lub zapewnienie opieki oraz pielęgnacji w odpowiednich placówkach.

Wśród osób przebywających w tyskiej noclegowni są osoby borykające się z problemem bezdomności powyżej 6 lat, są to zwykle osoby schorowane lub niepełnosprawne. Klienci ci uzyskują pomoc w zakresie pielęgnacji, utrzymania higieny, sporządzaniu posiłków oraz wizyt u lekarza.

Drugą kategorię stanowią osoby długotrwale bezrobotne, mające trudności z podjęciem pracy zarobkowej z powodu wieku, niskiego poziomu kwalifikacji zawodowych i wykształcenia. Osoby bezdomne mają trudności w poruszaniu się po rynku pracy. Osoby bezrobotne są mobilizowane do aktywnego poszukiwania zatrudnienia, mogą uzyskać pomoc w kontaktach z pracodawcami oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Tychach.

Kilka osób odbyło leczenie w Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku. W noclegowni znajdują się 4 osoby będące pod stałą opieką przychodni zdrowia psychicznego.

Dzięki współpracy z Policją i Strażą Miejską prowadzone jest także regularne monitorowanie miejsc pobytu osób bezdomnych na terenie gminy. Dzięki tym działaniom zgłoszono się, bądź zostało przywiezionych do noclegowni kilka osób.

Budynek spełnia wszystkie wymagania nadzoru przeciwpożarowego, BHP, oraz Okręgowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej.

W 2018 roku przy pomocy podopiecznych Noclegowni Miejskiej w Tychach, wykonane zostały także prace remontowe wewnątrz budynku. Pomalowane zostały ściany oraz sufity w pokojach oraz pomieszczeniach personelu.

Działalność Noclegowni Miejskiej w Tychach skierowana jest zarówno na ochronę życia i zdrowia osób bezdomnych, zapewnienia im schronienia oraz zaplecza higieniczno – sanitarnego, jak również na podtrzymywanie i kształtowanie umiejętności samodzielnego życia oraz pełnienia prawidłowo ról społecznych. Zadania te osiąmane są dzięki rozwijaniu wśród osób bezdomnych poziomu zaradności życiowej, a także podnoszenia poprawy jakości ich życia.

3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela wsparcia osobom pełnoletnim oraz rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie, mającym trudności w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych, będących w innych kryzysach życiowych. Pomoc świadczona jest nieodpłatnie.

Podstawowym celem naszej działalności jest:

- zapobieganie i powstrzymywanie przemocy w rodzinie,
- zapewnienie bezpieczeństwa osobom poszkodowanym,
- łagodzenie skutków przemocy w rodzinie i pomoc w rozwiązywaniu problemów wtórnych, związanych z dezorganizacją życia rodzinnego i osobistego.

Przemoc w rodzinie to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działania osoby najbliższej, wspólnie zamieszkującej, skierowane przeciwko członkom rodziny, zmuszające do zachowań wbrew woli, w szczególności narażające na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające godność, nietykalność cielesną, wolność, powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne. Przemoc w rodzinie zaburza cały system rodzinny, dotyka wszystkich jej członków, wpływa negatywnie na ich funkcjonowanie społeczne a często również na ich życie w przyszłości. Dlatego też pracownicy Ośrodka podejmują starania aby pomoc skierowana była do rodziny jako całości i aby miała charakter interdyscyplinarny.

W okresie sprawozdawczym w Ośrodku Interwencji Kryzysowej zatrudnieni byli:

- kierownik Ośrodka
- psycholog
- 3 pracowników socjalnych
- 4 opiekunki
- konserwator- na podstawie umowy- zlecenia

Świadczone były następujące formy wsparcia:

Pomoc psychologiczna - celem pomocy psychologicznej jest zapewnienie osobie doświadczającej przemocy w rodzinie wsparcia emocjonalnego i poczucia bezpieczeństwa, przywrócenie równowagi psychicznej oraz umiejętności samodzielnego radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych. To wspieranie w odzyskiwaniu kontroli nad własnym życiem i pomoc w odbudowaniu poczucia wewnętrznej mocy oraz godności osobistej.

W roku sprawozdawczym z pomocy psychologicznej w ramach indywidualnych konsultacji skorzystało:

- 46 osób - mieszkank i mieszkańców miasta, odbyło się 112 spotkań.
- 23 mieszkanki hostelu oraz 17 dzieci mieszkających w hostelu- odbyło się 71 spotkań
- miały miejsce 3 przyjęcia interwencyjne
- odbyła się 1 interwencja w środowisku

Osoby doświadczające przemocy przygotowywane były w ramach konsultacji psychologicznych do uczestnictwa w procedurach prawnych (do zeznań, przesłuchań itp.).

Grupowe formy wsparcia:

Grupa psychoedukacyjna do osób doświadczających przemocy - głównym celem pracy w ramach tej formy wsparcia jest edukacja dotycząca zjawiska przemocy, jego skutków psychologicznych i prawnych. Celem pracy w ramach grupy psychoedukacyjnej dla osób doświadczających przemocy jest rozpoznanie sytuacji przemocowych, zdefiniowanie problemu, szukanie możliwości jego rozwiązań,

Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy - znalezienie się wśród osób, które uważnie słuchają, okazują empatię i zrozumienie pozwala odbudować poczucie wartości. Grupa zapewnia wysoki poziom wsparcia i akceptację. Kontakt z ludźmi, którzy mają za sobą podobne doświadczenia, pomaga przezwyciężyć poczucie wstydu i napiętnowania. Możliwość podzielenia się sukcesami, podpatrzenia u innych sposobów radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, wsparcie uczestników oraz prowadzących pomaga odnaleźć swoje mocne strony, odbudować wiarę we własne możliwości i sprawczość.

W grupowych formach wsparcia uczestniczyło łącznie 14 osób, odbyły się trzy spotkania grupy psychoedukacyjnej dla osób doświadczających przemocy.

Praca socjalna

Praca socjalna to interdyscyplinarna działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. To pomoc w odzyskaniu zdolności do pełnienia odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna z rodziną dotkniętą problemem przemocy koncentruje się na rozwiązywaniu problemów związanych z przemocą, wprowadzeniu zmian służących ograniczeniu i całkowitej eliminacji czynników przemocotwórczych. Celem tej aktywności jest wzmacnianie sił poszczególnych członków rodzin doświadczających przemocy do przebudowy życia rodzinnego, poprawy relacji interpersonalnych oraz tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi poszczególnych członków rodziny, jak i całego środowiska rodzinnego.

W 2018 roku pracownicy socjalni Ośrodka objęli pomocą w ramach pracy socjalnej rodziny 23 mieszkanki Ośrodka jak również udzielili wsparcia 162 mieszkańcom miasta w ramach konsultacji.

Pomoc w formie schronienia - hostel

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w ramach hostelu dysponuje 30 miejscami noclegowymi, dla osób, których pozostanie w środowisku rodzinnym ze względu na doświadczanie przemocy jest zagrażające życiu i zdrowiu. Hostel zabezpiecza potrzeby mieszkaniowe jak również jeden gorący posiłek (w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos”). Istnieje możliwość przygotowania pozostałych posiłków w aneksie kuchennym Ośrodka.

W roku 2018r. z pomocy w formie pobytu w hostelu skorzystało:

Łącznie 43 osoby:

- liczba kobiet - 21
 - liczba dzieci – 22
- w tym
- z powodu bezdomności 11 kobiet i 14 dzieci
 - z powodu przemocy w rodzinie 10 kobiet i 8 dzieci

Doraźne schronienie (pobyt do 72 godzin)

6 osób w tym:

- z powodu przemocy w rodzinie 3 kobiety i 2 dzieci
- z powodu bezdomności- 1 osoba

Pomoc mieszkaniowa w ramach mieszkania chronionego treningowego.

W Ośrodku działają dwa mieszkania chronione treningowe. Możliwość uzyskania takiej formy pomocy, mają osoby, które podczas pobytu w naszym Ośrodku podjęły współpracę z pracownikami, doprowadziły do złagodzenia swojej sytuacji kryzysowej i są gotowe podjąć samodzielne funkcjonowanie w środowisku. Osoby te posiadają własne źródło utrzymania i złożyły wniosek o przydział lokalu mieszkalnego z zasobów komunalnych miasta Tychy.

W 2018 r. w dwóch mieszkaniach chronionych treningowych przebywało:

Łącznie 11 osób:

- liczba kobiet - 4
- liczba dzieci – 7

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej dla mieszkańców hostelu oraz mieszkańców mieszkań chronionych treningowych opracowano i realizowano indywidualne programy wsparcia. Udzielano pomocy psychologicznej i socjalnej, prowadzono krótkoterminową terapię indywidualną, prowadzono grupy psychoedukacyjne, konsultacje wychowawcze, program profilaktyczny.

Dla mieszkanek Ośrodka przeprowadzono następujące zajęcia prowadzone przez personel Ośrodka:

- Trening umiejętności społecznych- zajęcia rozwijające kompetencje społeczne, głównie związane z radzeniem sobie ze stresem, uczące asertywnego zachowania i ochrony siebie, rozwiązywania konfliktów drogą negocjacji, poprawnego i skutecznego porozumiewania się, autoprezentacji, poruszania się na rynku pracy – 8 spotkań,
- klub dla mam - zajęcia podnoszące kompetencje wychowawcze mieszkanek- 5 spotkań,
- społeczność - 101 spotkań
- treningi czystości – 454 spotkania,
- warsztaty kulinarne – 81 spotkań.

Dla mieszkańców hostelu zapewniono jeden gorący posiłek wydawany w Domu Dziennego Pobytu „Wrzos” - łącznie w roku sprawozdawczym wydano 3763 posiłków na kwotę 22 578 zł. (6 zł za 1 obiad)

Pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej koordynowali pracę grup roboczych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego.

W roku 2018 r.

- wpłynęło 352 Niebieskich Kart
- odbyło się 742 posiedzeń grup roboczych
- wypełniono 82 „Niebieskich Kart – C”
- wypełniono 34 „Niebieskich Kart – D”

W ramach prac grup roboczych wsparcie uzyskało 919 osób.

Tyska Niebieska Linia

Dzięki funduszom otrzymanym z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Tychy, funkcjonuje w Ośrodku Interwencji Kryzysowej Tyska Niebieska Linia (32 322 70 04). To telefon pod który mogą zadzwonić osoby doznające przemocy, świadkowie przemocy, osoby stosujące przemoc, osoby

będące w innych kryzysach życiowych. Konsultanci informują o formach wsparcia dostępnych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej czy innych lokalnych instytucjach pomocowych na terenie gminy, motywują do podejmowania działań mających na celu przerwanie przemocy, udzielają wsparcia osobom dzwoniącym.

Tyska Niebieska Linia jest telefonem anonimowym, dzwoniący nie mają obowiązku podawać swoich danych a konsultanci nie mogą się tego domagać.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 38 rozmów w ramach Tyskiej Niebieskiej Linii.

Klientami telefonu w przeważającej części (60 %) były kobiety Głównym problemem zgłaszanym przez dzwoniących na Tyską Niebieską Linie była przemoc w rodzinie. Najczęściej kontaktowały się osoby doświadczające przemocy. W 81 % przypadków konsultacje miały charakter informacyjno – wspierający. Zainteresowani chcieli uzyskać informację o możliwych działaniach w zakresie własnych problemów oraz o miejscach, w których mogliby skorzystać ze specjalistycznej pomocy. Średnia długość jednej rozmowy wynosiła ok 7 minut.

W roku sprawozdawczym pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej wzięli udział w następujących szkoleniach i konferencjach:

- Intensywny kurs interwencji kryzysowej – 2 osoby
- szkolenie „Interwencja kryzysowa w sytuacji wystąpienia problemu alkoholowego oraz przemocy w rodzinie”- 1 pracownik
- konferencja połączona z warsztatami „Rodzina z problemem alkoholowym i problemem przemocy jako klient pomocy społecznej”- 1 pracownik
- konferencja „Jak skutecznie oddziaływać na osobę stosującą przemoc w rodzinie z problemem alkoholowym- 2 osoby
- udział VII Miejskim Zjeździe Profilaktycznym oraz warsztatach- 1 pracownik.

4. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin. Przeznaczony jest dla 20 osób, należy do ośrodków typu A, zajmujących się wyłącznie osobami z diagnozą psychiatryczną. Działa w strukturach organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wsparcie realizowane jest poprzez indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizującego, ustalane wspólnie przez zespół wspierająco - aktywizujący i konkretnego uczestnika. Indywidualny plan dostosowany jest do możliwości konkretnego uczestnika i zawiera min. różnego rodzaju treningi tj. higieniczny, dbałości o wygląd zewnętrzny, gospodarowania własnymi środkami finansowymi, kulinarny, umiejętności społecznych i interpersonalnych, umiejętności spędzania wolnego czasu oraz poradnictwo psychologiczne, zajęcia ruchowe, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych. Celem tych działań jest zapewnienie osobom chorym psychicznie oparcia społecznego w funkcjonowaniu lokalnym, pozwalającego na zaspokajanie ich podstawowych potrzeb życiowych, poprawę funkcjonowania społecznego zmierzającą do usamodzielnienia, zapobieganie izolacji społecznej i umożliwienie integracji ze środowiskiem. Z usług placówki mogą korzystać osoby posiadające miejsce zamieszkania na terenie gminy Tychy, na podstawie zaświadczenia wydanego przez lekarza psychiatrę o występujących zaburzeniach psychicznych oraz zaświadczenia lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach Domu. Korzystanie z usług jest świadczeniem okresowym pomocy społecznej i wymaga przeprowadzenia procedur przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej tj. przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej określającej czas i zakres świadczonych usług oraz wysokość odpłatności.

W okresie od 01.01.2018r. do 31.12.2018r. z usług placówki skorzystało 30 osób. W tym czasie 10 osób rozpoczęło uczęszczanie do Ośrodka i 10 osób zakończyło uczęszczanie: 1 osoba - pogorszenie stanu zdrowia somatycznego, 1 osoba - z powodu opieki nad mężem, 1 osoba – uchylono decyzję z uwagi na nie przestrzeganie regulaminu ŚDS, 3 osoby – hospitalizacja, 1 osoba – podjęcie pracy na otwartym rynku pracy, 1 osoba – brak zainteresowania uczestnictwem, 2 osoby – usamodzielniały się.

Średnia obecność w roku wynosiła 13 osób dziennie.

Wykorzystanie miejsc (norma 20) wyniosło 100 %.

Na dzień 31.12.2018 r. w procesie usamodzielnienia pozostawało 20 osób.

W okresie sprawozdawczym 5 osób było zobowiązanych do odpłatności za pobyt w wys. od 23,96 do 129,30 zł.

W 2018r. na liście osób oczekujących na miejsce w Środowiskowym Domu Samopomocy było 6, z czego 2 osoby zostały przyjęte.

Ośrodek posiada również możliwość dowozu uczestników własnym środkiem transportu, 9-osobowym busem marki Renault Trafic.

Dom zapewnia wyżywienie dla uczestników, które na podstawie zawartego porozumienia dowożone jest z DDPS „WRZOS”. W roku 2018 z ciepłego posiłku skorzystały 24 osoby.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 09.12.2010 z późn. zm. w/s środowiskowych domów samopomocy, wyżywienie dla osób uczestniczących nie jest finansowane z budżetu ŚDS.

Formy pracy wykorzystane w 2018r. w ŚDS:

- pomoc psychologiczna,
- arteterapia, biblioterapia,
- terapia ruchem,
- muzykoterapia,
- terapia zajęciowa,
- trening lekowy,
- trening umiejętności społecznych i komunikacji,
- trening poszukiwania pracy,
- trening budżetowy,
- trening higieniczny i kącik zdrowia,
- trening komputerowy,
- trening kulinarny,
- łamigłówki,
- psychoedukacja,
- zajęcia teatralne,
- kurs języka angielskiego.

Efekty prowadzonej działalności oraz współpraca z podmiotami wymienionymi w art. 21 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy z dnia 9 grudnia 2010r. z późn. zmianami:

- Ośrodek na bieżąco współpracuje z: rodzinami, opiekunami i bliskimi osób uczestniczących w rehabilitacji. W ciągu roku odbyły się 4 spotkania dla rodzin (raz na kwartał), średnia obecność w spotkaniach wyniosła 7 rodzin. Ponadto 14 rodzin uczestników skorzystało z indywidualnych konsultacji z personelem merytorycznym.
- Współpraca pracownika socjalnego Domu i pracownika socjalnego pierwszego kontaktu proces ciągły, ponadto w środowisku zamieszkania odbyło się 11 spotkań pod kątem rozeznania możliwości skierowania do placówki osób nowych.
- Zorganizowano szkolenie dla pracowników socjalnych pierwszego kontaktu oraz z ośrodków wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w zakresie specyfiki pracy z osobą chorą psychicznie i zagrożeniem próbami suicydalnymi. Wzięło w nim udział 56 osób.
- Ośrodek na bieżąco współpracuje z PZP i innymi placówkami służby zdrowia, w sprawach 3 uczestników odbyły się cztery konsultacje u specjalistów, w związku z niepokojącym stanem zdrowia.
- W ramach podjętej współpracy z Dental Service w Katowicach odbyły się dwie konsultacje w ramach NFZ, z leczenia stomatologicznego skorzystało 4 uczestników.
- Ośrodek podjął również współpracę ze Szkołą Kosmetyki, Fryzjerstwa i Wizażu Da Vinci w Tychach. W miesiącu marcu 2018r. z zabiegów kosmetyczno-fryzjerskich skorzystało 8 osób, w miesiącu maju 2018r. - 6 osób.
- Ośrodek organizował również imprezy rekreacyjno – kulturalne dla uczestników:
- Imprezy okolicznościowe – urodziny uczestników, zabawa karnawałowa, Andrzejki, Wigilia, grill integracyjny z udziałem byłych uczestników,

- Wyjazdy rekreacyjne nad Jezioro Paprocańskie,
- Obchody Wszystkich Świętych - odwiedzanie grobów zmarłych uczestników,
- Wyjścia rekreacyjno-kulturalne w mieście: Galeria „Obok”, galeria Miriam”, Pasaż Kulturalny „Andromeda”, Muzeum Miejskie, udział w otwarciu galerii handlowej Gemini Park, tężnia solankowa, zwiedzanie Szopki Bożonarodzeniowej u Franciszkanów, wyjście do Teatru Małego na przedstawienie „Czas na wzlot”.
- Wycieczki: wyjazd do Muzeum Śląskiego w Katowicach, zwiedzanie ogrodów Kapias w Goczałkowicach, zwiedzanie Nikiszowca, wyjazd na kiermasz bożonarodzeniowy do Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach.
- Obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego – zorganizowano I Piknik Rodzinny – wzięło w nim udział 24 uczestników z rodzinami oraz 6 byłych uczestników.
- W ramach realizowanego w 2018r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach projektu "Pasja życia", uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy od marca do listopada 2018r. brali udział w warsztatach aktorskich, w tym praca z tekstem, pantomima, taniec. W okresie sprawozdawczym w projekcie wzięło udział 16 osób, z czego 4 osoby zrezygnowały (2 osoby z powodu hospitalizacji, 1 osoba podjęła pracę, 1 osoba z powodu zbyt dużego obciążenia psychicznego). W ramach projektu uczestnicy brali również udział w kursie języka angielskiego w stopniu podstawowym. Skorzystało z tej propozycji 14 osób, z czego jedna osoba zrezygnowała z powodu zbyt dużego stresu związanego z nauką języka. W okresie od maja do grudnia uczestnicy projektu korzystali z możliwości wyjścia do kina. Z propozycji skorzystało 9 uczestników wraz z otoczeniem. W ramach projektu odbyły się dwie wycieczki krajoznawcze na terenie Śląska: pierwsza do Cieszyna, druga do Pszczyny i rezerwatu „Żubrowisko” w Jankowicach. Podsumowaniem realizowanego projektu był występ uczestników na deskach teatru w ramach XVIII Festiwalu Piosenki i Twórczości Osób Niepełnosprawnych w Teatrze Małym w Tychach w wyniku którego zajęliśmy pierwsze miejsce w kategorii teatr.

III. Dział Świadczeń Rodzinnych

Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych zajmuje się realizacją 5 ustaw tj.:

- ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 roku poz. 114 ze zm.),
- ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Z 2015 roku poz. 859),
- ustawą z dnia 4 kwietnia o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z dnia 30.04.2014 poz. 567),
- ustawą z dnia 4 listopada 2016 r o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ustawą z dnia 11 lutego 2016 r o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z dnia 2016 r poz.195 ze zm.). Funkcjonujący aktualnie system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. i jest zadaniem zleconym gminie.

Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe trwające od 1 listopada do 31 października następnego roku. Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 674,- zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, nie przekracza kwoty 764 ,- zł.

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wprowadziła świadczenie wychowawcze, które przysługuje na pierwsze dziecko z obowiązującym kryterium dochodowym w wysokości 800,- zł na członka w rodzinie, w przypadku gdy w rodzinie jest dziecko posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, kryterium dochodowe wynosi 1.200,- zł. Na drugie i kolejne dziecko świadczenie wychowawcze w wysokości 500,- zł przysługuje bez kryterium dochodowego.

Dział Świadczeń Rodzinnych od 1 lipca 2018 r. realizuje nowe zadanie, wprowadzone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu ”Dobry start”.

1. Rodzaje świadczeń.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, świadczeniami rodzinnymi są:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom do ukończenia 18 roku życia lub 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

2. Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy.

- zasiłek pielęgnacyjny - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 153 zł miesięcznie.
- świadczenie pielęgnacyjne - przysługuje dla rodzica opiekującego się dzieckiem niepełnosprawnym, z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Wysokość świadczenia wynosiła w 2018 roku wynosiła 1.477 zł.
- specjalny zasiłek opiekuńczy - przysługuje osobom którzy rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i ciąży na nich obowiązek alimentacyjny, w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek przysługuje jeżeli łączny dochód rodziny sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 764 zł.

3. **Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.** - kryterium dochodowe wynosi 1 922 zł.

Dane statystyczne za rok 2018:

- kwota wypłaconych świadczeń z rodzinnych – 19.275.228 zł
- kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 2.901.618 zł
- kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych – 56.447.066 zł
- liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne - 4.788
- liczba rodzin pobierających świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego – 530
- liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze – 8 072

Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.

Kwota roczna wypłaconych zasiłków rodzinnych - 3.933.272 zł

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z określonych tytułów. W 2018 roku wypłacono następującą ilość poszczególnych dodatków:

- urodzenia dziecka (1000 zł na dziecko, zgodnie z zapisami ustawy, jest to świadczenie jednorazowe); jednak dla mieszkańców gminy Tychy od 31 marca 2006 r. wynosi on 1500 zł (500 zł pokrywane ze środków własnych gminy, zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Nr 0150/XLII/797/06 z dnia 26 stycznia 2006r. w sprawie podniesienia kwot dodatków do zasiłku rodzinnego) – dla 278 dzieci, kwota 129.180 zł (oraz 64.589 zł ze środków gminy).
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego dla 97 osób, kwota roczna 429.255 zł. (świadczenie przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie wypłacane przez 24 miesiące, obowiązuje kryterium dochodowe 674 zł na osobę w rodzinie, bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego wnioskodawca musi pozostawać w stosunku pracy przez okres 6 miesięcy oraz posiadać zgodę pracodawcy na urlop wychowawczy).

- samotnego wychowywania dziecka dla 192 osób, kwota 472.921 zł. (przysługuje w wysokości 170 zł miesięcznie na dziecko nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci, obowiązuje kryterium dochodowe 674 zł na osobę w rodzinie,).
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej dla 522 osób na kwotę 569.319 zł. (dodatek przysługuje w wysokości 95 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego, obowiązuje kryterium dochodowe 674 zł na osobę w rodzinie).
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla 294 osób na kwotę 22.196 zł. (dodatek w wysokości 60 ,- zł do 5 roku życia i 80,- zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia, obowiązuje kryterium dochodowe 764 zł. na osobę w rodzinie oraz posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności dziecka).
- rozpoczęcia roku szkolnego dla 1.970 dzieci , na kwotę 190.750 zł. (dodatek przysługuje raz w roku, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego w wysokości 100 zł, obowiązuje kryterium dochodowe 674 zł na osobę w rodzinie).
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania - na zamieszkanie dla 255 dzieci , na kwotę 22.196 zł. (dodatek wynosi 90 zł. na dziecko, jeżeli uczy się w szkole ponadgimnazjalnej lub szkole artystycznej w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, obowiązuje kryterium dochodowe 674 zł. na osobę w rodzinie).
- świadczenie rodzicielskie - przysługuje osobom które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego (nie obowiązuje tu kryterium dochodowe). Dla 180 osób w wysokości 1000 zł na kwotę 2.305.470 zł.

Korzystanie z dodatków uzależnione jest od posiadania prawa do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

Świadczenia opiekuńcze:

- świadczenie pielęgnacyjne przeznaczone w szczególności dla rodzica opiekującego się dzieckiem niepełnosprawnym, z tytułu nie podejmowania lub rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej dla 285 osób, na kwotę 5.908.772 zł. (przy świadczeniu pielęgnacyjnym nie obowiązuje kryterium dochodowe, wymagane jest orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji, edukacji. Nie obowiązuje kryterium dochodowe).
- zasiłek pielęgnacyjny dla osób niepełnosprawnych – dla 2.200 osób, na kwotę 4.154.107 zł. (przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i osobie która ukończyła 75 lat, nie obowiązuje kryterium dochodowe).
- specjalny zasiłek opiekuńczy przeznaczony dla osoby z rodziny, która opiekuje się osobą niepełnosprawną i rezygnuje z zatrudnienia – dla 29 osób na kwotę 174.131 zł. obowiązuje kryterium dochodowe w wysokości 764 zł na osobę w rodzinie, świadczenie jest przyznawane w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000 zł, popularnie nazywana „becikowym”, dla 737 dzieci, na kwotę 737.000 zł.

Ustawą z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz .U. z dnia 15 listopada 2012 r. poz. 1255) zostało wprowadzone kryterium dochodowe w wysokości 1.922,- zł do przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzeniem się dziecka.

Zasiłek dla opiekuna

Ustawą z dnia 4 kwietnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, Dz. U 2014 r. poz. 567, został wprowadzony zasiłek dla opiekuna dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Uprawnione do zasiłku w 2018 roku były 33 osoby na kwotę 207.081 zł. Wysokość świadczenia wynosi 520,- zł i jest wypłacana na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Program „Dobry start”.

Z powyższego programu skorzystało 10.131 wnioskodawców.

Wyplacono 3.973.800 zł

Świadczenie „Dobry start” przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia. 24 roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Za życiem.

Wyplacono 14 świadczeń na kwotę na kwotę 56.000,- zł

Wypłata zasiłków dla opiekunów.

Wyplacono 16 świadczeń na kwotę 95.427,- zł

Fundusz alimentacyjny.

W dniu 1 października weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W myśl ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego, przysługują na każde dziecko uprawnione do tego świadczenia, na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna (całkowicie lub w części) może otrzymać świadczenie, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekroczy 725 zł.

W 2018 r. wypłacono z funduszu alimentacyjnego 7 405 świadczeń (średnio w miesiącu 617 świadczeń).

Dłużnicy alimentacyjni zobowiązani są do zwrotu organowi wypłacającemu świadczenia, należności z tego tytułu. Wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone są działania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, celem wyegzekwowania należności. W 2018 r. łączna kwota wpłat do Funduszu Alimentacyjnego od komorników i dłużników, która wpłynęła na konto MOPS w Tychach wyniosła 1.277.352 zł. Spośród dłużników alimentacyjnych, którzy zgłosili się na wywiad alimentacyjny ok. 51% stanowiły osoby bezrobotne, które wykazywały brak pracy jako przyczynę niewywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego. Stan zadłużenia z tytułu wypłaconego funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2018 r. wynosi 39.180.423 zł , zaliczki alimentacyjnej 4.831.531 zł. Do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A zostało wpisanych 1157 osób (w tym dłużnicy z zaliczki alimentacyjnej). Każdego roku przybywa kilkudziesięciu nowych dłużników alimentacyjnych, obecnie baza danych liczy 1310 osób.

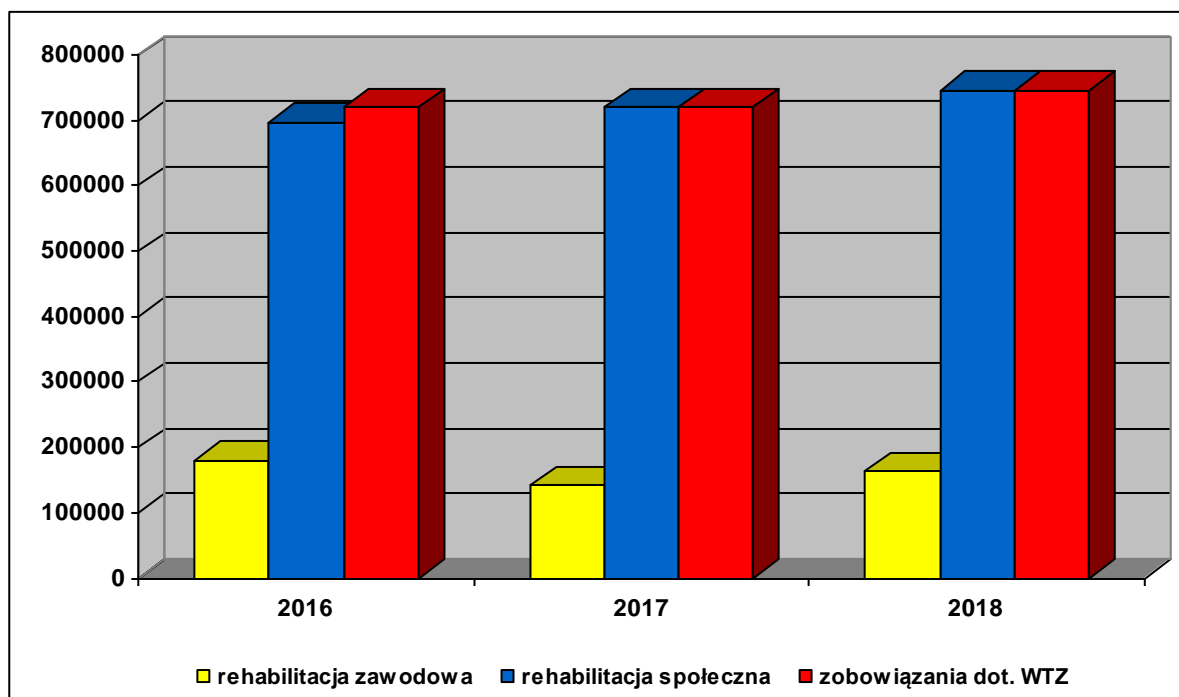
IV. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych.

Wykorzystanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych regulowane jest ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku „o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2010 Nr 214, poz. 1407 ze zm.).

1. Wysokość środków finansowych otrzymanych na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych w 2018 roku.

Realizacja zadań następuje na podstawie planu finansowego, przekazywanego corocznie przez Zarząd PFRON. Na podstawie otrzymanej informacji o wysokości środków, Rada Miasta Tychy w drodze uchwały, przydziela fundusze na poszczególne zadania. Za wykonanie zadań zgodnie z ww. uchwałą odpowiedzialny jest Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w zakresie rehabilitacji społecznej oraz Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach w zakresie rehabilitacji zawodowej.

Wykres nr 3. Środki PFRON przeznaczone dla Miasta Tychy na rehabilitację społeczną i zawodową w latach 2016– 2018.

W 2018 r. Tychy otrzymały na realizację zadań zleconych przez PFRON 1.654.746 zł t.j. o 73.438 zł więcej niż w 2017 r. i o 58.224 zł więcej niż w 2016 r.

Ogólna wysokość środków PFRON przeznaczonych dla powiatu była dzielona na rehabilitację:

- zawodową – ok. 10% budżetu PFRON,
- społeczną – ok. 90% budżetu PFRON (w tym również zobowiązania dot. WTZ).

Wykorzystanie środków funduszu w ramach rehabilitacji zawodowej.

Zadania związane z rehabilitacją zawodową, są realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach, natomiast MOPS w Tychach będąc dysponentem konta pełni tu rolę płatnika.

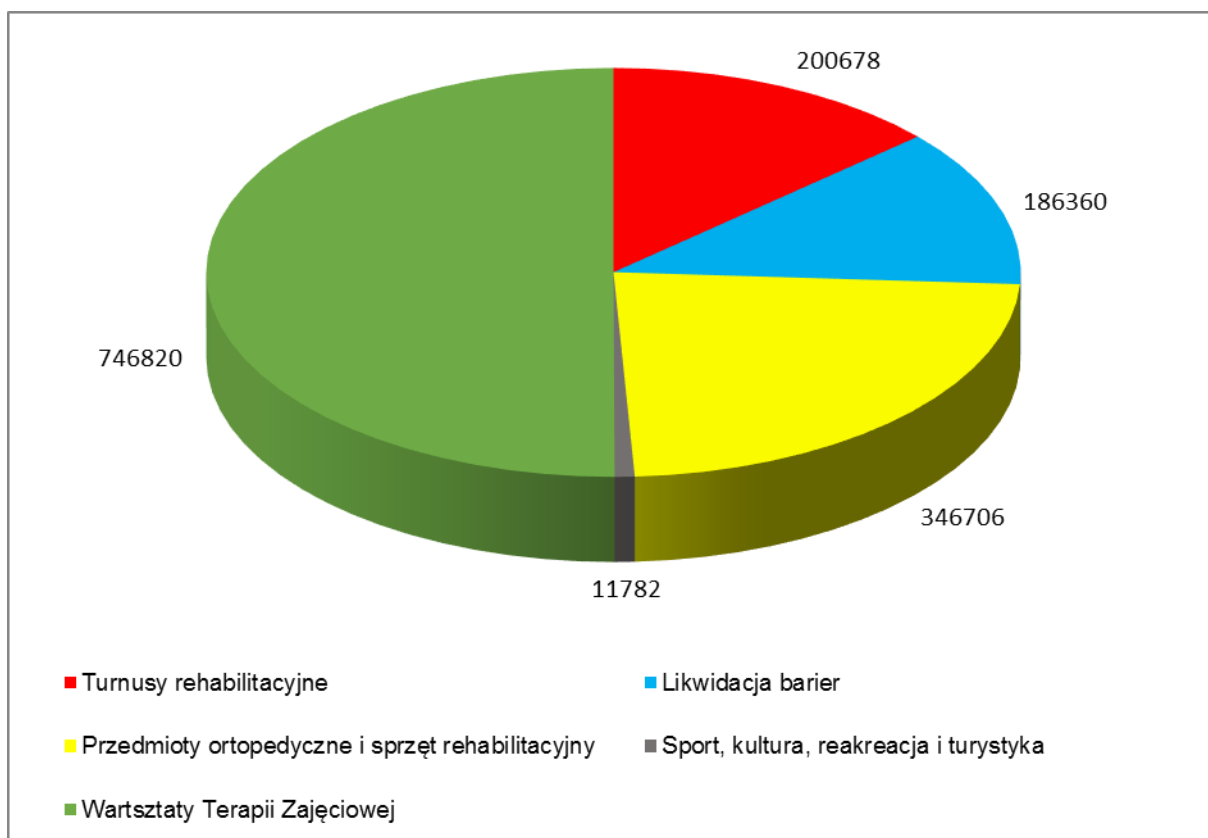
W 2018 roku PUP w Tychach wydatkował kwotę 162.356 zł. na następujące zadania:

- Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy – wydano 66.400 zł.;
- Finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy – wydano 0 zł.;
- Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i pozostających w zatrudnieniu – wydano 7.156 zł.;
- Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej – wydano 88.800 zł.;
- Zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy – wydano 0 zł.

Wykorzystanie środków funduszu w ramach rehabilitacji społecznej.

W 2018 roku MOPS w Tychach wydatkował na zadania związane z rehabilitacją społeczną kwotę 1.492.346 zł.

Wykres 4. Wykorzystanie środków PFRON w ramach rehabilitacji społecznej w 2018 roku.

W ramach rehabilitacji społecznej najwięcej środków przeznaczono na dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych.

Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku, mająca na celu poprawę sprawności, podnoszenie umiejętności społecznych oraz pobudzenie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych.

W roku 2018 w ramach tego programu o dofinansowanie ubiegały się 350 osoby wraz z opiekunami. Ze względu na ograniczone możliwości finansowe, przyznano dofinansowanie 182 osobom, z czego wypłacono kwotę 200.677 zł dla 180 beneficjentów. Z tej formy pomocy skorzystało 92 dzieci i młodzieży wraz z opiekunami na sumę 100.127 zł. Oraz 88 dorosłych wraz z opiekunami na sumę 100.550 zł.

W roku 2018 na turnusy rehabilitacyjne wydano o 102.015 zł więcej niż rok wcześniej i o 96.883 zł mniej niż dwa lata wcześniej.

Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych (architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych) na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych.

Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej to wszelkie prace adaptacyjne, budowlane i instalacyjne mające na celu dostosowanie mieszkania dla indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej, np. zamiana wanny na prysznic, wybudowanie podjazdu itp. Natomiast likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych polega na pomocy w zakupie wszelkich przedmiotów i urządzeń technicznych, które wpływają na samodzielne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w najbliższym otoczeniu i w społeczeństwie np. sprzętu z interfejsem dźwiękowym, łóżek rehabilitacyjnych, schodolazów czy specjalistycznych przyrządów optycznych.

W okresie od I do XII 2018r. wypłacono dofinansowanie w wysokości 186.021 zł dla 33 osób (w tym 13.000 zł dla 1 dziecka niepełnosprawnego). Z ogólnej liczby zrealizowano: 20 wniosków z zakresu likwidacji barier architektonicznych na kwotę 123.198 zł, 12 wniosków z zakresu likwidacji barier technicznych na kwotę 49.823 zł oraz 1 wniosek z zakresu likwidacji barier w komunikowaniu się na kwotę 13.000 zł. Standardowe dofinansowanie w przypadku barier architektonicznych oraz technicznych wynosiło od 60% do 80% wartości inwestycji. Na powyższy cel wydatkowano o 43.481 zł mniej w stosunku do roku 2017 oraz o 59.066 zł więcej niż w roku 2016 roku.

Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze jest to program, w ramach, którego osoby niepełnosprawne mogą uzyskać dotację do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ujętych w wykazie Ministra Zdrowia, na które przyznane jest dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia (np. aparaty słuchowe, wózki inwalidzkie, obuwie ortopedyczne).

W 2018 r. wypłacono dofinansowanie w łącznej kwocie 346.705 zł dla 526 osób niepełnosprawnych (w tym dla 68 dzieci na kwotę 87.025 zł), co daje średnio 659 zł na osobę.

Dodatkowo w ramach tych samych środków realizowany jest program dofinansowania do zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny. Jest to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mający za zadanie osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania. Nie może to być sprzęt leczniczy.

W roku sprawozdawczym 2018 z powodu ograniczonych środków finansowych powyższy program nie został uruchomiony.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Zadanie to obejmuje dofinansowanie na wnioski osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, działających od minimum 2 lat na rzecz osób niepełnosprawnych, organizacji imprez o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym lub turystycznym. Na podstawie zawartych umów w 2018 roku dofinansowano 5 imprez na które wypłacono kwotę 11.782 zł. Łącznie we wszystkich dofinansowanych imprezach uczestniczyło 222 osób niepełnosprawnych wraz z niezbędnymi opiekunami. Średni koszt jednej imprezy wyniósł 2.356 zł.

Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Warsztaty służą ogólnemu usprawnieniu, rozwijaniu umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz wyrobieniu zaradności osobistej, a także przygotowują do życia w środowisku społecznym.

W Tychach funkcjonuje jeden Warsztat Terapii Zajęciowej, w którym dofinansowaniem objętych jest 45 uczestników. W 2018 r. ogólny koszt funkcjonowania warsztatu wyniósł 829.800 zł, w tym zgodnie z obowiązującymi przepisami 90% (tj. 746.820 zł) zostało pokryte ze środków PFRON. Pozostałe koszty pokrywały powiaty, których mieszkańcy są uczestnikami WTZ.

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”.

W dniu 1 lutego 2011 roku Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz Prezes Zarządu Związków Powiatów Polskich podpisali Porozumienie dotyczące współpracy w zakresie wspólnych działań samorządów powiatowych na rzecz realizacji karty praw osób niepełnosprawnych i ich integracji społecznej. Współpraca między stronami Porozumienia ma na celu wzmocnienie i usprawnienie współpracy z samorządami powiatowymi oraz wsparcie samorządów w podejmowanych przez nie działaniach na rzecz integracji osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej, w jak najszerszym zakresie.

Program "Aktywny samorząd" jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych, umożliwią samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Dnia 22 czerwca 2012 roku na mocy Porozumienia z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Miasto Tychy podjęło się realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

Formy wsparcia przewidziane w programie adresowane były do uprawnionych osób fizycznych. Dotyczyły likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych, przede wszystkim preferowani byli studenci i uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, a także niepełnosprawni aktywni zawodowo i posiadający znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Moduł I- likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową.

W ramach uruchomionych przez PFRON obszarów wsparcia w 2018 roku, łącznie w module I złożono 31 wnioski, spośród których zawarto umowy i wypłacono środki 18 osobom. Wśród obszarów wsparcia, które zostały uruchomione w powyższym zakresie znalazła się pomoc w zakupie oprzyrządowania do samochodu (obszar A1). Z tej formy pomocy skorzystały 1 osoby na kwotę 6.800 zł. O dofinansowanie do pomocy w zakupie sprzętu elektronicznego lub elementów jego oraz

oprogramowania (obszar B1) ubiegało się 13 osób, jednak po weryfikacji formalnej oraz merytorycznej dofinansowaniem zostało objętych 6 osób na łączną kwotę 24.623,40 zł. Programy ten cieszył się największym zainteresowaniem. Natomiast do dofinansowania szkoleń w zakresie nabytego sprzętu (obszar B2) ubiegało się 4 osób z czego pomocą została objęta 1 osoba na kwotę 4.000 zł. Kolejnym obszarem uruchomionym w 2018 roku była pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (obszar C2). Z tej formy pomocy skorzystało 6 osób na kwotę 14.895,04 zł. W zakresie dofinansowania do pomocy w zakupie nowoczesnej protezy kończyny (obszar C3) wnioski złożyły 2 osoby, jednak po zweryfikowaniu żadna z tych osób nie otrzymała dofinansowania. Do pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (obszar D) złożyły wnioski 3 osoby i otrzymały dofinansowanie w wysokości 5036,71 zł.

Moduł II- Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W roku 2018 w zakresie pomocy uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym złożono 27 wnioski na łączną kwotę 7.9203 zł, 2 wnioski zostały zweryfikowane negatywnie pod względem formalnym, dofinansowaniem zostały objęte pozostałe 24 osoby, którym wypłacono łączną kwotę 45729,75 zł.

Ogółem w roku 2018 na realizację programu przekazano środki PFRON w wysokości 164.268 zł, wydatkowano 102487,4 zł (ostateczny termin rozliczenia upływie 15 kwietnia) na koszty obsługi 7409,95 zł - wydatkowano 4.910,84 zł, na promocję programu 1.476,77 zł - wydatkowano 1.130 zł, na ewaluację programu 738,38 zł - wydatkowano 565 zł. Reasumując z dofinansowania skorzystały 42 osoby niepełnosprawne.

Dokonując całościowej analizy realizacji programu „Aktywny samorząd” możemy stwierdzić, iż cieszył się on dużą popularnością wśród mieszkańców miasta Tychy. Szczególnie aktywną grupą byli studenci, którzy mieli możliwość otrzymania pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, a także osoby z dysfunkcją narządu wzroku, które uzyskały pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.

Mając na uwadze sygnalizowane trudności i oczekiwania środowiska osób niepełnosprawnych w dalszym ciągu prowadzony jest dialog z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w celu wypracowania podczas następnych edycji programu optymalnych warunków współpracy z korzyścią dla osób niepełnosprawnych.

Program wyrównywania różnic między regionami III.

W ramach uruchomionych przez PFRON obszarów wsparcia w 2018 roku, nie złożono żadnego wniosku na likwidację barier transportowych (obszar D).

V. Programy socjalne współfinansowanie ze środków zewnętrznych

Program Korekcyjno – Edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie – dotacja z budżetu Wojewody Śląskiego

Celem programu jest zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie prowadzących do zatrzymania przemocy oraz ograniczenia zachowań agresywnych w funkcjonowaniu społecznym.

Program realizowany był dwukrotnie, w okresie od III – V i IX – XII.2018 r.

Do udziału skierowano 34 osoby; 32 mężczyzn i 2 kobiety. Zakwalifikowanych zostało 24 mężczyzn w przedziale wiekowym 23 - 71 lat, w tym 12 osób pracujących, 3 osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, 3 osób utrzymujących się ze świadczeń rentowych bądź emerytury.

Z zakwalifikowanych osób 17 było ukaranych wyrokiem sądowym za stosowanie przemocy w rodzinie.

Ogółem z uczestnikami przepracowano 297 godzin w tym:

- 216 godzin zajęć grupowych
- 62 godziny konsultacji indywidualnych
- 19 godzin ewaluacji

Z uwagi na absencję uczestników na zajęciach 17 osób ukończyło program z wynikiem pozytywnym.

W roku 2018 kontynuowano realizację projektu „PASJA ŻYCIA”.

Wartość projektu: 937 213,40 zł

Dofinansowanie UE: 796 631,39 zł

Wkład własny Gminy: 140 582,01 zł

W projekcie dedykowanym osobom pozostającym bez pracy, osobom niepełnosprawnym, rodzinom i wychowankom rodzin zastępczych poprzez rozwijanie zainteresowań, stwarzanie okazji do poznania nowych „rzeczy”, ludzi, wiedzy uruchomiamy ich aktywność społeczną i zawodową. Praca, zawód realizowany w oparciu o pasję są źródłem satysfakcji i zadowolenia z życia. Wzmacniają poczucie własnej sprawczości, kompetencji. Środkiem realizacji tak planowanych działań są indywidualne ścieżki planowanej zmiany w projekcie.

Celem projektu jest wzmocnienie umiejętności i wiedzy ważnych dla konstruktywnego pełnienia przez uczestników projektu ról społecznych i zawodowych. W szczególności: wykształcenie kompetencji społecznych i zawodowych osób bezrobotnych, uruchomienie aktywności rodzin zastępczych, opanowanie umiejętności rozwiązywania problemów wychowawczych, pełnienia roli rodzica i opiekuna, wsparcie rodziców dzieci niepełnosprawnych w podejmowaniu aktywności społecznej, kulturalnej, aktywizacja społeczna, kulturalna, zawodowa osób niepełnosprawnych.

Projekt rozwija kompetencje społeczne istotne także w poruszaniu się po rynku pracy, zapewnia prace problemów dotychczas ograniczających aktywność zawodową uczestniczek i uczestników. W zadaniu dedykowanym rodzinom zastępczym i zadaniu dedykowanym rodzinom z problemami wychowawczymi, projekt uruchamia procesy doskonalące funkcje rodziny, współdziałania w wypełnianiu roli rodzica. Zapewnia wsparcie w planowaniu i realizacji procesu wychowania. Poprzez komplementarne zaplanowanie działań projektu, różnorodność grup docelowych i zaangażowanie do realizacji specjalistów w poszczególnych tematach, projekt przyczynia się do rozwijania jakości usług społecznych. Projekt wspiera rozwój lokalny, wzmacnia spójność społeczną, przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców. Projekt przyczyni się również do zacieśnienia

współpracy pomiędzy jednostkami organizacyjnymi samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, poprzez rozpowszechnienie informacji na temat pomocy świadczonej przez te organizacje, współpracę w prowadzonych działaniach.

W okresie 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018 w projekcie uczestniczyło 85 osób, zrealizowano dla nich 5679 godzin wsparcia, w tym dla:

- osób bezrobotnych, pozostających bez pracy, biernych zawodowo, niepełnosprawnych. – 2529 godzin.
- rodzin zastępczych i wychowanków w procesie usamodzielnienia – 92 godziny
- rodzin z problemami wychowawczymi – 101 godzin
- rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym – 160 godzin
- osób niepełnosprawnych korzystających z ŚDS – 228 godzin.

Wsparcie dla w/w grup docelowych realizowano w formie:

- usług reintegracji społecznej i zawodowej w CIS,
- treningów i warsztatów umiejętności społecznych,
- sesji coachingu,
- kursów rozwijających kwalifikacje i kompetencje zawodowe,
- obozu terapeutyczno-edukacyjnego dla rodzin z problemami wychowawczymi,
- wyjazdu szkoleniowego dla rodzin zastępczych,
- spotkań w grupach wsparcia,
- terapii SI,
- konsultacji psychologa,
- warsztatów aktorskich dla osób korzystających z ŚDS,
- działań służących osadzeniu w tradycji i kulturze regionu.

W roku 2018 kolejny projekt MOPS Tychy otrzymał dofinansowanie ze Środków Unii Europejskiej - „Po ludzku, po sąsiedzku, u siebie”.

Wartość projektu: 1 911 030,00 zł

Dofinansowanie UE: 1 777 257,90 zł

Wkład własny Gminy: 133 772,10 zł

W projekcie „Po ludzku, po sąsiedzku, u siebie”, dedykowanym seniorom chcemy podtrzymać i wzmacniać ich samodzielność. Opracowując SOS dbaliśmy by jego cechy odzwierciedlały kluczowe zasady - personalizację usług, ich kompleksowość, podmiotowość, profesjonalizm i ciągłość świadczenia. Jako rodzaje standardów dla poszczególnych cech usług przyjęliśmy - standardy etyczne, metodologiczne i prakseologiczne.

Po ludzku – będziemy realizowali poszczególne usługi dbając o poszanowanie odmienności, godności uczestników. Będziemy otwarci i uważni na ich potrzeby. Usługi realizować będziemy zgodnie z zakresem określonym w kontrakcie, dostosowując tempo, zakres do możliwości uczestnika. Dbać będziemy o proces komunikacji z uczestnikiem stosowanie pytań, parafrazę, komunikaty typu „ja”.

Po sąsiedzku - usługi świadczone będą w społeczności lokalnej, przez 7 dni w tygodniu, także z wykorzystaniem pomocy sąsiedzkiej.

U siebie – wszystkie usługi dedykowane seniorom wykonywane będą u nich w domu. Poczucie bezpieczeństwa wzmocni usługa teleopieki.

Celem projektu jest prowadzenie dodatkowych usług opiekuńczych dla 99 niesamodzielnych mieszkańców miasta w wieku 60+, do dnia 31.12.2020 oraz 28 miesięcy po zakończeniu projektu. W szczególności: zwiększenie liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych, zapewnienie środowiskowej formuły wsparcia, wprowadzenie SOS dla Seniora i standaryzacji usług.

W okresie od 1 września 2018 do 31 grudnia 2018 w projekcie uczestniczyło 5 mieszkańców miasta Tychy w wieku 60+. Od dnia 19.12.2018 korzystają oni z systemu monitorowania funkcji życiowych i aktywności.

Praca MOPS i zespołu projektu koncentrowała się wokół kierowania zainteresowanych do projektu, prowadzeniu procesu rekrutacji, pracy socjalnej w zainteresowanych projektem środowiskach, pracach zespołu interdyscyplinarnego. W okresie sprawozdawczym zrealizowano na rzecz potencjalnych uczestników projektu około 640 godzin pracy socjalnej.

Przygotowano i ogłoszono postępowania na świadczenie SUO w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji, wyłoniono wykonawcę.

VI. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2016 r.

Zadania własne Powiatu						
rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2018	Wykonanie 2018	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85510	Placówki opiekuńczo – wychowawcze	234 062	206 681,70	206 681,70	0,00	0,00
85508	Rodziny zastępcze	2 581 820	2 472 429,11	2 420 511,11	51 918,00	0,00
85218	Dział Pieczy Zastępczej	725 511	704 308,32	694 708,32	9 600,00	0,00
85218	PFRON 2,5 %	53 109	41 359,03	41 359,03	0,00	0,00
85218	Aktywny Samorząd – obsługa 5 %	8 186	5 044,54	5 044,54	0,00	0,00
85220	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	630 898	589 682,28	587 562,28	2 120,00	140,00
85220	Mieszkania chronione	71 700	69 043,88	69 043,88	0,00	0,00
	Ogółem zadania własne powiatu	4 305 286	4 088 548,86	4 024 910,86	63 638,00	140,00

Zadania zlecone powiatowi

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2018	Wykonanie 2018	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85504	Wspieranie rodziny Dobry start	61 070	61057,08	0,00	61057,08	12,92
85508	Program Rodzina 500 +	958 183	957 791,81	0,00	957 791,81	391,19
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	17 375	17 092,20	0,00	17 092,20	282,80
	Ogółem zadania zlecone powiatowi	1 036 628	1 035 941,09	0,00	1 035 941,09	686,91

Zadania powierzone Powiatowi

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2018	Wykonanie 2018	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85508	Rodziny zastępcze	261 521	249 518,96	249 518,96	0,00	0,00
85324	PFRON	907 926	907 541,28	0,00	907 541,28	384,72
85324	Warsztaty Terapii Zajęciowej w ramach PFRON	746 820	746 820,00	0,00	746 820,00	0,00
85324	Otrzymane środki na obsługę PFRON 2,5 % - odprowadzenie do MOPS	41 369	41 359,03	0,00	41 359,03	9,97
81511	Aktywny Samorząd	164 268,00	97 179,37	0,00	97 179,37	67 088,63
	Ogółem zadania powierzone powiatowi	2 121 904,00	2 042 418,64	249 518,96	1 792 899,68	67 483,32

Zadania zlecone Gminie

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2018	Wykonanie 2018	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85195	Pozostała działalność	22 528	22 176,00	0,00	22 176,00	352,00
85203	Środowiskowy dom Samopomocy	509 901	464 701,80	73 453,87	391 247,93	2 866,07
85501	Świadczenia wychowawcze	58 500 000	57 258 145,99	0,00	57 258 145,99	141 854,01
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – dotacja	24 686 651	24 318 309,55	0,00	24 318 309,55	368 341,45
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – środki gminy	168 666	154 941,23	154 941,23	0,00	0,00
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	197 000	197 000,00	0,00	197 000,00	0,00
85219	Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	8 995	8 994,93	0,00	8 994,93	0,07
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	309 650	291 300,00	0,00	291 300,00	18 350,00
85504	Wspieranie rodziny Dobry Start	4 154 000	4 102 656,27	0,00	4 102 656,27	51 343,73
	OGÓŁEM zadania zlecone gminie	88 557 391	86 818 225,77	228 395,10	86 589 830,67	583 107,33

Zadania własne Gminy

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2018	Wykonanie 2018	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi – Świetlica ul. Katowicka	111 547	105 139,31	105 139,31	0,00	0,00
85504	Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Wsparcia Dziennego	305 473	301 967,66	301 967,66	0,00	0,00
85202	Domy pomocy społecznej	2 813 333	2 808 531,08	2 808 531,08	0,00	0,00
85203	Noclegownia Miejska	992 805	952 695,36	950 482,03	2 213,33	79,67
85504	Wspieranie rodziny	127 109	108 471,63	87 990,63	20 481,00	0,00
85502	Świadczenia rodzinne – becikowe	84 000	64 589,71	64 589,71	0,00	0,00
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	159 709	154 035,46	0,00	154 035,46	5 673,54
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	1 143 479	1 139 824,96	1 139 824,96	0,00	0,00
85214	Pogrzeby	46 000	41 397,68	41 397,68	0,00	0,00
85214	Zasiłki okresowe	1 063 150	1 062 921,04	0,00	1 062 921,04	228,96
85216	Zasiłek stały	1 934 107	1 882 805,54	0,00	1 882 805,54	51 301,46
85219	M O P S	7 766 414	7 513 590,57	6 087 790,85	1 425 799,72	3 286,28
85219	MOPS Program „Pasja Życia”	398 315	325 002,46	0,00	325 002,46	8 312,54
85228	Usługi opiekuńcze	1 960 000	1 837 571,40	1 837 571,40	0,00	0,00
85230	Pomoc państwa w zakresie dożywiania – środki z gminy	960 000	960 000,00	960 000,00	0,00	0,00
85230	Pomoc państwa w zakresie dożywiania – dotacja	1 440 000	1 438 061,57	0,00	1 438 061,57	1 938,43
85295	Prace Społeczno - Użyteczne	70 000	20 703,60	20 703,60	0,00	0,00
85295	Pomoc żywnościowa dla mieszkańców Tychów	17 550	14 224,89	14 224,89	0,00	0,00
85295	Program unijny „Po ludzku, po sąsiedzku”- gmina	15 610	14 891,43	14 891,43	0,00	0,00
85334	Pomoc dla repatriantów	5 992	5 991,39	5 991,39	0,00	0,00
	OGÓLEM zad. wł. Gminy	21 621 983,00	20 792 927,95	14 441 096,62	6 351 831,33	136 309,67

Zestawienie wg zadań

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2018	Wykonanie 2018	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
	zadania własne powiatu	4 305 286	4 088 548,86	4 024 910,86	63 638,00	140,00
	zadania powierzone	261 521	249 518,96	249 518,96	0,00	0,00
	zadania zlecone gminie	88 557 391	86 818 225,77	228 395,10	86 589 830,67	583 107,33
	zadania zlecone powiatowi	1 036 628	1 035 941,09	0,00	1 035 941,09	686,91
	Zadania porozumienie z administracją rządową – GA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Zadania porozumienie z administracją rządową – PA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	zadania własne gminy	21 621 983	20 792 927,95	14 441 096,62	6 351 831,33	136 309,67
	OGÓŁEM zadania MOPS	115 782 809	112 985 162,63	18 943 921,54	94 041 241,09	720 243,91
	OGÓŁEM zadania PFRON	1 696 115	1 695 720,31	0,00	1 695 720,31	394,69
	OGÓŁEM zadanie Aktywny Samorząd	164 268,00	97 179,37	0,00	97 179,37	67 088,63
	R AZEM	117 643 192,00	114 778 062,31	18 943 921,54	95 834 140,77	787 727,23